

SLOVENEK

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

Cene inseratom:
Enostolpna petitna vrsta mali
oglasni po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglasni nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4-
Pri večjem naročilu popust.
Izbraja vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Italija izsiljuje.

Gospod Mussolini ni več v Italiji tisti mož, ki bi ga ljudstvo oboževalo. Izgubil je precej od svojih simpatij in borba popolarov proti njegovim načrtom mu je začela delati resne preglavice. Da bi si pridobil zopet simpatij med italijanskimi nacionalisti, je obrnil svoj poželjivi pogled na Reko. Naša vlada sicer ne poroča, da je italijanska vlada stavila oficijelno predlog, da se rapalska pogodba revidira in sklene nova pogodba, po kateri bi Reka pripadla Italiji, Baroš, Delta in reški del Kastavščine pa Jugoslaviji, ki bi dobila še manjše koncesije, kakor svobodno cono na Reki; vendar pa je izven vsakega dvoma, da Italija to zahteva in je te zahteve tudi sporočila naši vladi. Italijanski odpravnik poslov v Belgradu je bil v četrtek pri dr. Ninčiču in mu je predložil predlog italijanske vlade za rešitev še nerešenih vprašanj z Italijo. Dasi naša vlada o vsebini tega predloga molči, je za nas popolnoma jasno, da vsebuje zgoraj omenjene zahteve Mussolinijeve.

Ves svet se je zgražal nad ruskimi boljševiki, ker niso respektirali mednarodnih pogodb in to je bil predvsem povod, da velesile niso marale obnoviti z Rusijo diplomatskih zvez. Sedaj pa se hoče Italija poslužiti istih metod kakor sovjetska Rusija. Dasi so italijanska ljudska stranka, socialisti in staroliberalci proti reviziji rapalske pogodbe in popolnoma pravilno sodijo, da je v interesu Italije ako se rapalska pogodba lojalno izvrši, pritiska Mussolini na našo vlado celo, da se najprej izvrši revizija rap. pogodbe, nato pa bi še vršila nadaljnja pogajanja, pri katerih bi Italija ugrabila svobodno Reko in izsilila še nadaljne druge koncesije. Da bi pri tem izsiljevanju omečila našo vlado, ji ponuja Solun, zastavlja pa pot v Albanijo in hujska slednjo zoper našo državo, da zavouje zapadno Makedonijo. Ko se je izvršil v Bolgariji prevrat, je Italija pošiljala orožje makedonskemu vojskuščinu. Cankov jih je sicer spravil v Trakijo, Italija pa si sedaj prizadeva, da bi tapustili zopet Trakijo in začeli iznova vznemirjati Makedonijo.

Mussolini se pač dobro zaveda, kako bi v mednarodni politiki uplivala aneksija Reke ob protestu naše vlade, zato poizkuša doseči svoj načrt s privoljenjem naše vlade. Nedeljno slavije italijanske vojaščine na vrhu slovenskega Triglava ni nič drugega nego mala demonstracija proti naši državi, pa v taki obliki, ki bi za mednarodno diplomacijo ostala prikrita pod obliko navadnega italijanskega zleta. Izza kulis se slišijo še druge italijanske grožnje, ki jih še zaenkrat ne beležimo, ker se njihova verodostojnost še ne da kontrolirati.

Naša vlada pa molči, sumljivo molči. Je-li to znak popuščanja ali pa je to morda znak najresnejšega položaja, ker se vlada morda boji sprožiti kamen, ki bi potegnil za seboj silen plaz? Vemo toliko, da se je ministrski svet glede reškega vprašanja že temeljito posvetoval pod kraljevim predstvom, ni pa izdal nobenega komunikeja. Iz Belgrada informirani krogi trdijo, da bo naša vlada odločno vztrajala na tem, da se rapalska pogodba v celoti izvrši, če ne, ima razsoditi v spornih vprašanjih predsednik švicarske republike.

Mislimo, da je to tudi edina pot, ki preostaja naši zunanji politiki, ki je z ozirom na sporna vprašanja z Italijo našla vsikdar zaslonbo pri vseh strankah v državi, tudi pri opoziciji, ne izvzemši g. Radića, ki je še pred dnevi izjavil v javnosti, da bo hrvatski narod sam obračunal z Italijani, ako se dotaknejo hrvatskih krajev. S tem je brez dvoma hotel sicer po svoje, pa vendar jasno izraziti, naj Italija ne računa na notranje spore v naši državi! To je treba poudariti še posebej, ker je Italija našla v svojih stremljenjih lažnivega pomagala v »Slov. Narodu«, ki proti vsemu svojemu pričrnanju trdi, da morajo naši zunanji ministri težavne diplomatske razgovore s pretkano Italijo voditi brez moralne in strokovne podpore od strani slovenskih in hrvatskih politikov, brez zunanjepolitičnih odsekov in brez javnega mnenja na Hrvaškem in v Sloveniji. Stari lažnivec zavestno laže tudi topot, brez škripelnosti, da daje o to lažjo italijanski vladi moralno potuho. Še ni po-

teklo štirinajst dni, ko so tisoči našega ljudstva manifestirali ob naši meji v Žireh za naše pravo napram Italiji, in ni ga bilo nikdar niti trenutka, da bi mogel kdo opravičeno dvomiti o moralni podpori vsega našega slovenskega ljudstva v borbi našega

naroda in naše države za naše pravice, ki nam jih krati Italija, tudi žurnalistični anal-fabet v Knafljevi ulici ne, ki v tem našo gospodarsko bodočnost tako resno ogrožajo-čeno trenutku ne ve drugega poročati kakor klevetati v prilog italijanskih ciljev.

Vojni zakon v skupščini.

ODLOČEN NASTOP POSLANCA ŠKULJA.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine se je nadaljevala generalna debata o vojnem zakonu. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril pol-drugo uro poslanec Škulj, ki je izčrpal in razložil stališče Jugoslovanskega kluba napram vojnemu zakonu in preciziral posamezna načela, ki so nasprotna stališču, ki so je zavzele stranke, ki so predložile in glasovale za ta zakon. Govornik je poudarjal, da se predloženi zakon ne ozira na velike smeri, ki prodirajo v najširše sloje ljudstva: ton miroljubne politike, socialno zboljšanje in stvarno demokratsko ustrojstvo vseh zakonov. Iz predloženega zakona pa izhaja baš nasprotno. Iz zakona se more razbrati skrajni militarizem, socialno zapostavljanje in negacija pravice narodnih poslancev, da kontrolirajo vojne blagajne in kredite. Povdarjal je krivice, ki se delajo s tem zakonom katoliški cerkvi, dalje krivice častnikom bivše Avstro-ogrške. (Radi-

kalni poslanec Kobasica: Žal, da so bili sploh sprejeti! Proti temu medklicu je protestiral ves Jugoslovanski klub in predsednik parlamenta je dal poslancu ponovno pismeni ukor.) Govornik zahteva več svobodnega razvitka, prehaja na posamezna poglavja zakona in se delj časa zadržava pri odredbah vojnega zakona, ki nasprotujejo duhu časa.

Govor poslanca Škulja je ves čas pazno poslušal min. predsednik Pašić. Vojni minister Pešić je parkrat ugovarjal, a ga je Škulj temeljito zavrnil. Posl. Škulj je s svojim pogumnim nastopom in stvarnimi dejstvi povzročil izredno razpoloženje v parlamentu. Govorniku so poleg članov Jugoslovanskega kluba častitali tudi člani nekaterih drugih klubov.

Nato sta še govorila poslanca Bajić (musl.) in Divac (soc.), nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri ob 9. dopoldne.

Seja finančnega odbora.

DEBATA O OROŽNIŠKIH PLAČAH. — JUGOSLOVANSKI KLUB ZA ZBOLJŠANJE GOMOTNEGA POLOŽAJA OROŽNIŠTVA IN POLICIJE.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Danes od 4. do 6. ure se je vršila seja finančnega odbora. Najprej so bili odobreni krediti iz investicijskega in Bleerovega posojila. Za Slovenijo je določenih 50.000 dinarjev za most preko Bistrice v Prigorici občina Dolenjavas. Ta kredit je gradbeno ministrstvo zahtevalo na ponovno intervencijo poslanca Škulja.

Nato se je vršila dolga debata o predlogu za povišanje plač orožnikom. Po tem predlogu se zvišajo orožnikom draginjske doklade v zetski oblasti, južni Srbiji in Bosni na 1300 dinarjev mesečno, v Sloveniji, Dalmaciji, Primorju, Liki in Hercegovini na 1100 dinarjev, na Hrvaškem, v Slavoniji in Vojvodini na 1000 dinarjev. Izlačevati bi se te doklade začele s 1. avgustom 1923.

Poslanec Pušenjak (Jugosl. klub) pozdravlja predlog in želi, da ministri izpolnijo svoje obljube, ki so jih dali poslancem v finančnem odboru. Povdarja potrebo nujne pomoči orožnikom in predlaga, naj se nove draginjske doklade izplačujejo z veljavnostjo od 1. julija. Govornik opo-

zarja na slabo gmotno stanje orožništva v Sloveniji, na spomenico policijskih stražnikov in detektivov, katerim se ne izplačujejo niti nagrade za čezurno delo. Zahteval je, da se jim zboljšajo plače. Na odločno zahtevo Jugosl. kluba je načelnik v notranjem ministrstvu Lazić izjavil, da se pripravlja zakon za policijske stražnike, s katerim se bo zboljšalo njihovo gmotno stanje.

Radikal Grgin je nastopil proti temu, da bi se orožniške draginjske doklade izplačevale z veljavnostjo od 1. julija. Predlaga termin 1. avgust.

Poslanec Žebot (Jugosl. klub) odločno nastopi proti Grginu. Povdarja bedo orožnikov in njihovih družin in ugotavlja, kako naši kvalificirani orožniki dan za dnevom zapuščajajo službo, na njihovo mesto se pa nastavljajo Vranglovci. Zahteva, da se domači orožniki pošteno plačajo, tuji pa odstranijo. Podpira predlog posl. Pušenjaka glede zboljšanja plač policiji.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog radikalnega poslanca Grgina.

Reško vprašanje.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčič se je dogovoril s posvetovalno komisijo za reško vprašanje, da bo danes popoldne podal uradno poročilo o stanju pogajanj z Italijo in o vprašanju ustanovitve medzavezniške reške države.

Rim, 13. julija. (Izv.) »Agenzia Stefani« piše: Italijanska vlada se prizadeva, da najde kakršnokoli pot, da se reško vprašanje uredi čimpreje in na definitiven način, tako da bi se ustalilo trajno dobro razmerje s sosedno državo. Vse vesti o vojaških pripravah v svrhu aneksije Reke so gola izmišljotina.

Rim, 13. julija. (Izv.) »Giornale di Roma« javlja iz Belgrada: Dr. Rybač je nagloma poklican v Belgrad.

Radikal za sporazum?

Zagreb, 13. julija. (Izv.) Kakor je vaš dopisnik zvedel iz krogov HRSS, je došlo vodstvu HRSS od uglednega politika iz Belgrada poročilo, da bo na vsak način prišlo do sporazuma, ker bi bilo smešno in nevarno, če bi šlo tako naprej kakor doslej, in je propast neizogibna. V prihodnji številki »Slobodnega doma« bo izšlo o tem poročilo, v katerem se bo poudarilo, da kakor ima vsaka stvar svoje predpogoje.

jih ima tudi sporazum. Predpogoji za sporazum so označeni v znanem Markovem protokolu, ki ga radikalni niso izvršili, dokler pa ta protokol ne bo izvršen, ne bo sporazuma.

Solidarni pomorščaki.

Sušak, 13. julija. (Izv.) — Mednarodna zveza prometnih delavcev, ki ima svoj sedež v Amsterdamu, je zahtevala od naše zveze mornarjev, da pošlje popis vseh naših ladij. Mednarodna zveza namerava proglasiti bojkot nad vsemi našimi ladjami po vseh lukah, tako da naše ladje ne bodo mogle nalagati niti razkladati blaga. Zveza mornarjev je izjavila, da soglašajo z zahtevo Mednarodne zveze prometnih delavcev. Bojkot bi se imel pričeti že danes.

Prodana duša.

Zagreb, 13. julija. (Izv.) Včeraj je prišel v Zagreb član takozvanega hrvatskega odbora na Dunaju dr. Manko Gagliardi. Dopoldne ga je sprejel pokrajinski namestnik dr. Čimić, popoldne pa je šel dr. Gagliardi na policijsko ravnateljstvo, kjer se je dve uri mudil pri ravnatelju dr. Urbanju. Na policiji so bili nad prihodom dr. Gagliardijsa vsi presenečeni. Dr. Gagliardi se je izkazal s posebno legitimacijo notranjega ministra, s katero se mu dovoljuje

ne samo bivanje v Zagrebu, marveč tudi svobodno gibanje po celi državi. Kakor se trdi, bo dobil dr. Gagliardi mesto javnega bilježnika v Zagrebu. Čuje se, da namerava z nekaterimi svojimi prijatelji ustanoviti posebno Banko hrvatske inteligence, ki bi stopila v službo radikalov. Rezultat konference dr. Gagliardijsa z policijskim ravnateljem dr. Urbanjem je bil, da je bilo snoči aretiranih 20 oseb, med njimi en bivši častnik. Aretacije se nadaljujejo.

Uradniški zakon.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Seja zakonodajnega odbora se je vršila od 4. do 7. ure zvečer. Nadaljevala se je razprava o drugem poglavju uradniškega zakona. Izvoljena je bila sekcija za proučevanje zakona o srednjih šolah. Od Jugosl. kluba je bil v to sekcijo izvoljen posl. Sušnik, posl. Kremenar pa v sekcijo za proučevanje zakona o železniških uslužbenih. Obe sekciji bosta pričeli z delom jutri. Ker je bilo stavljenih mnogo predlogov, se glasovanje o drugem poglavju danes še ni vršilo, marveč se bo še le v ponedeljek.

NESOGLASJA MED ZAGREBSKIMI RADIKALI.

Zagreb, 13. julija. (Izv.) Med zagrebskimi radikali je prišlo do razkola. Ena skupina je za dr. Čimića, med tem ko druga večja skupina zahteva njegov ostop. Ta skupina je svoj čas nastopila za oboroženo intervencijo Srbov iz Banije v Zagrebu. Sedaj zahteva, da pride na dr. Čimićevo mesto dr. Gojković, sedanjí načelnik oddelka za notranje zadeve, ki je izdal znano zaupno okrožnico proti shodom in pa naredbo proti hrvatskim zastavam. Ker med obema skupinama ni prišlo do sporazuma, je vsa stvar prepuščena vodstvu radikalne stranke v Belgradu.

ARETACIJA HRVATSKEGA ČASNIKARJA NA REKI.

Sušak, 13. julija. (Izv.) Včeraj je bil na Reki aretirani dopisnik »Slobodne Tribune« Ivo Andrović. Pravijo, da so karabinjerji Androvića aretirali zato, da ga rešijo pred Zanellinimi pristaši, ki so ga hoteli preteptati. Vendar je pa Andrović še vedno zaprt.

Mednarodna sanacija nemških financ.

London, 13. julija. (Izv.) V razgovoru s časnikarji je izjavil dr. Beneš, da postane politični položaj lahko zelo resen in kritičen. Rešitev je mogoča le, če ostane Evropa edina in složna.

Pariz, 13. julija. (Izv.) Po vsi verjetnosti so razni državniki, s katerimi se je razgovarjal dr. Beneš, tega seznaniti z načrtom, po katerem nameravajo po vzoru Avstrije nemške finance z mednarodno pomočjo sanirati. Anglija bi si na ta način zagotovila svoj delež.

Bruselj, 13. julija. (Izv.) Tu domnevajo, da bo dr. Beneš po svojem bivanju v Parizu in v Londonu obiskal tudi Bruselj, da se posvetoje tudi s Theunisom in Jaspardem.

London, 13. julija. (Izv.) V razgovoru z dopisnikom »Chicago Tribune« je izjavil dr. Beneš, da upa na podlagi svojih razgovorov s francoskimi in angleškimi državniki, da bo Amerika končno le prevzela vlogo velikega posredovalca v spornih evropskih vprašanjih. On pač razume, da varuje Amerika v prvi vrsti svoje lastne interese, toda sčasoma bodo tudi Amerikanci uvideli, da je urejena Evropa najboljša zaščitnica ameriških interesov.

POINCARE IN BALDWINOV GOVOR.

Pariz, 13. julija. (Izv.) »Echo de Paris« poroča, da bo Poincaré na ministrskem svetu razložil svoje stališče o Baldwinovem govoru in o njegovih predlogih.

ANGLEŠKI ODGOVOR NEMCIJI.

London, 13. julija. (Izv.) Angleški načrt odgovora na nemško noto bo v kratkem gotov in vsem interesirancem predložen.

V NEMCIJI NE BO PREVRATA.

Berlin, 13. julija. (Izv.) Na podlagi nekoga članka komunističnega lista »Die rote Fahne« so začeli nekateri listi širiti narav-

nost gorostasne vesti o bližajočem se prevratu v Nemčiji. Vse te vesti uradno demenirajo.

FRANCOSKO-ANGLEŠKI ODNOSAJI.

Pariz, 17. julija. (Izv.) «Temps» očita Angliji, da trdovratno zasleduje cilj, uničiti veliki vpliv Francije na kontinentalne države. Izjava Baldwinova ima namen Francijo pred svetom diskreditirati. Francija pa mora spričo te razkrajajoče politike Anglije zasledovati cilj, da vzpostavi mir in trajne odnose v Evropi.

Don Sturzo.

Rim, 13. julija. Celokupna politična favnost stoji pod vtisom don Sturzovega odstopa s političnega priprisa. Celokupno časopisje se peča s tem dogodkom in vsi brez razlike priznavajo veličino tega čina. Nasprotniki v lastni stranki se globoko klanjajo temu možu, ki je enako velik v delu in odpovedi. Tako piše «Corriere d'Italia», ki je zadnje čase vodil proti don Sturzu ostro borbo: »Klanjamo se pred čisto osebnostjo tega duhovnika, ki v delu za ideal svojega življenja ne pozna nobenega počitka; ki je vodil ljudsko stranko v najplemenitejši bitki in ki zapuša v srcih vseh tistih, ki so mu sledili, in tudi tistih, ki niso bili s njim vselej enega mnenja, najtoplejša čustva ljubezni in hvaležnosti. Njegov plemeniti čin v težavnem trenutku je mogel za začudenjem prevzeti morda njegove nasprotnike, ne pa tistih, ki so ga poznali od blizu.«

STALIŠČE LJUDSKE STRANKE.

Rim, 13. julija. Včeraj je na Montecitoriu zborovala parlamentarna skupina popolarov. Navzočih je bilo 80 poslancev in vsi člani narodnega sveta z don Sturzom. Prvi je govoril De Gaspari, ki je zatržil, da bo ljudska stranka vztrajala na svojem dosedanjem stališču ter je v obsežnem govoru slavil velike zasluge don Sturza. Prečital je pismo posl. Mede, ki želi, da bodi odstop don Sturza le začasen. Nato je govoril don Sturzo, ki se je zahvalil za izkazano mu zaupanje in še enkrat poudaril potrebo, da ljudska stranka ohrani svojo avtonomijo. Končno je poslanec Rodinó, član trojice, ki je prevzela vodstvo stranke, ponovno zatržil, da bo stranka nadaljevala svojo začrtano pot. Ob zaključku je zbor priredil viharne manifestacije za don Sturza.

GOSPODARSKA POGAJANJA S TURČIJO.

Lausanne, 13. julija. (Izv.) Pogajanja radi koncesij v Turčiji so stopila v akutno stanje. Gre v prvi vrsti za neke koncesije angleške tvrdke Vickers-Armstrong, za francoske železniške koncesije in za Chesterjevo petrolejsko pogodbo.

Lausanne, 13. julija. (Izv.) Danes dopoldne so se nadaljevala pogajanja med zavzniki in Izmet-pašo glede nekkih točk, ki so ostale še nerešene. Splošno je prevladovalo mnenje, da se bo doseglo tudi v teh točkah soglasje. Nepričakovano pa je prišlo do ostrega spora med obema strankama zaradi raznih koncesij v Turčiji.

FAŠISTI DIVJAJO PROTI POPOLAROM.

Rim, 13. julija. (Izv.) Fašisti so v Monzi razdeljali društvene domove ljudske stranke in tudi njeno tamkaj se nahajajočo tiskarno.

Rim, 13. julija. (Izv.) Sodišče v Arezzu je obsodilo 70 oseb zaradi »prevratnih de-

janj«, in sicer 40 oseb na 30letno, ostale na 11—18letno ječo.

RUSKO-ANGLEŠKI ODNOSAJI.

Moskva, 13. julija. (Izv.) Namesto Krasina je imenovan za trgovskega in političnega zastopnika sovjetske vlade v Londonu Rakowski.

DR. KORYTOWSKI UMRLI.

Varšava, 13. julija. (Izv.) Bivši avstrijski finančni minister in namestnik v Galiciji dr. Korytowski je danes v Poznanju po kratki boleznii umrl.

ŠTRAJK TISKARJEV V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 13. julija. (Izv.) Minister notranjih zadev je ustavil socialistični dnevnik »Nepszava« za 8 dni, ker je list objavljajl članke proti državnemu redu, proti veri in proti domovini. V parlamentu je prišlo vsled te prepovedi do burnih prizorov, da je morala biti seja zaključena.

Budimpešta, 13. julija. (Izv.) — Zaradi prepovedi izhajanja »Nepszave« so stopili tiskarji v stavko. Da pa ne ostane občinstvo brez vsakih poročil o dogodkih v svetu, je sklenila vlada izdajati dnevnik, ki ga bodo stavili člani nacionalističnih organizacij.

POTRES NA ŠPANSKEM.

Madrid, 13. julija. (Izv.) V več mestih v Španiji so čutili včeraj močne potresne sunke. Strah prebivalstva pomnožujejo silne nevihte in viharji. Porušenihi je mnogo hiš.

VELIK VIHAR V URUGVAJU.

Montevideo, 13. julija. (Izv.) Velikanski viharji so uničili veliko hiš. Trije parniki v pristanišču so se potopili.

SILNA VROČINA V FRANCIJI.

Pariz, 13. julija. (Izv.) Za jutri napovedana velika vojaška parada je zaradi silne vročine odpovedana.

Za penzioniste.

(Iz govora poslanca Zebota v zakonodajnem odboru 9. julija o priliki razprave o uradniškem zakonu.)

Člen 152. določa, kako se izplačujejo penzije. Imamo žalibog vse polno slučajev, v katerih se penzije izplačujejo zelo nerodno. Imamo slučaje, da rodbine uradnikov, ki so umrli preteklega leta, še dosedaj niso dobile penzije izplačane. Imamo slučaje, da so n. pr. uradniki in služabniki stopili v pokoj že lansko leto, a jim penzije še do danes niso nakazane. Radi tega smatram, da ta člen ni čisto jasein in se bojim, da se bo tudi v bodoče pri nakazovanju pokojnin postopalo enako kakor doslej. Vidimo, da javni nameščenci, ki so bili vpokojeni bodisi na lastno prošnjo, bodisi uradno, niso dobili redno pokojnin, kakor tudi ne rodbine umrlih državnih nameščencev. Po tem bese-dilu, kakor se tukaj predlaga, se je bati, da se bo tudi v bodoče tako postopalo. Radi tega imam predlog, da se ta člen določi bolj jasno, da ne bo takih pomot kakor dosedaj.

Za vzgled, kako se nakazujejo pri nas pokojnine, naj Vam navedem samo dva primera. Imamo slučaj, da je umrl državni uradnik 22. februarja 1922. l., toda njegova vdova z otroci še do danes ni dobila pokojnine izplačane kljub temu, da smo to stvar v ministrstvu že ponovno urgirali. Nadaljnji slučaj. 30. marca t. l. je umrl ubog poštni poduradnik. Žena z dvema malima otrokoma, ki je brez vsakih sredstev in dohodkov, še sedaj ni dobila pokojnine. Poštna uprava in ministrstvo nočeta izplačati ubo-

gi vdovi pristojajočo penzijo. Takih slučajev imamo vse polno. Radi tega mislim, da je treba moj predlog uvaževati, in prosim gospoda ministra, da ga sprejme.

Hočem še posebno poudarjati, kako naj se v sedanji dobi velike bede, pomanjkanja in druginje ta uboga para živi brez pokojnine. Kredita ne dobi nikjer, pri trgovcih ne dobi ničesar na upanje. Zato se mora vsakemu izplačati, kar mu gre po zakonu in pravici. Javni nameščeneec ne more živeti od milodarov, ker vendar ne more beračiti, kakor navaden prosjak. Radi tega je treba, ko sklepamo ta zakon, tudi besedilo glede izplačevanja penzije bolj jasno določiti. Skoda, da gospod minister nima za to nobenega zmisla in se rajše razgovarja, nego da bi poslušal moje pripombe.

Tu v zadnjem stavku vidimo, da je sicer določeno, da »teku« pokojninske pristojbine, nikjer pa ni povedano, da se morajo tudi faktično takoj izplačati. Raditega je mogoče, da se bo ta »teku« lahko razumeval na dvojni način. Zato je potrebno, da dobi člen 152. v tem oziru bolj jasno besedilo ter se radi tega dovoljujemo postaviti sledeči predlog: »Penzijske pridelavnosti izplačujejo se penzionerji oziroma porodici odmah čim stopi penzionisano lice iz službe odnosno odmah posle smrti. Penzija izplačuje se odmah cela ili bar ovaj dio penzijskih pridelavnosti, koje zadoščaju za preživljanje.«

Ker se pa bojim, da bo gospod minister kakor vedno, kadar opozicija stavlja razne predloge, ker nima nobenega zmisla za ubo-

Slovenskemu ljudstvu!

Na ljubljanskem vseučilišču kot kulturnem središču slovenskega naroda črpa vsako leto nebroj naše mladine strokovno izobrazbo za svoje bodoče poklice. Velika večina teh naših mladih je revnih staršev in bi v tujini sploh ne mogla študirati. V prejšnjih letih je za te skrbela vlada in vzdrževala v Ljubljani vseučiliško kuhinjo. Lansko leto je vlada podporo ukinila, vsled česar je morala kuhinja s poslovanjem prenehati. Katoliški visokošolci so v tem kritičnem času stopili pred ljudstvo in ga prosili za pomoč. Vedno darežljivi Slovenci jim niso odrekli podpore. Poslali so v Ljubljano živila in denar ter tako omogočili ustanovitev Podpornega društva, ki je nudilo skozi celo leto prehrano preko 100 akademikom, najrevnejšim zastoj, drugim pa po nižini cen.

Tudi letos stoji naša akademska omladina pred kočljivim vprašanjem, kako bo v jeseni, ko mora v Ljubljano, da nadaljuje študije. Primorana je ponovno prositi ljubitelje dijaštva pomoči. Naše ljudstvo si je pač v svesti, da so izobraženci, ki bodo izšli iz njegovih vrst in ki bodo poznali težnje kmetskih in delavskih slojev, nujno potrebni. Skrbeli bodo za občo izobrazbo ter bodo na vseh mestih pač najbolje upoštevali ljudske težnje in potrebe. Na odgovornih mestih mora imeti naš kmet in delavec izobražence, ki poznajo že iz svoje mladosti težave delavnih rok. Imeti moramo ljudi, ki bodo znali braniti in upoštevati ljudske zahteve in pravice.

Visokošolsko dijaštvo se zato obrača na celokupno slovensko javnost, da pripomore po svojih močeh društvu, ki si je nadjalo namen, podpirati revne visokošolce pri njih študiju. Vsem tistim, ki bodo dobili od podpisanega društva še posebne prošnje, polagamo na srce, da se za stvar zavzamejo, vse pa prosimo, da prispevajo

ge drž. nastavljenice, oziroma njihove rodbine, odklonil tudi ta predlog, si dovoljujem za ta slučaj postaviti predlog, da se izplačujejo vpokojenemu uslužbencu oziroma rodbini umrlega nameščence vsi prejšnji prejemki, dokler se pokojnina faktično ne nakaže.

Imam pri tej glavi še neko drugo pripombo. Pri nas v prečasnih krajih n. pr. vidimo, da se godi velika krivica onim, ki so služili v vojski kot oficirji ali vojaki s tem, da se njihova službena doba ne upošteva po oni ugodnosti, ki jih določa člen 137., odstavek 5., da se namreč službena doba, doslužena v krajih, kjer so posebno težke okolnosti za življenje, računa z osmimi mesci za polno leto. Radi tega predlagam, da se vsem onim, ki so služili v vojski kot vojaki ali oficirji, vštevva njihova službena doba, kakor določa to člen 137., odstavek 5.

Poleg tega predlagam, da se med one izredne kraje, za katere je treba posebnih ugodnosti, kakor je to naglašal zastopnik iz južne Srbije, torej za kraje v južni Srbiji, Črni gori in ob balkanski meji, prištejejo tudi kraji v Prekmurju in v Mežiški dolini na Koroškem. Prekmurje radi tega, ker se smatra Prekmurje za teritorij, kamor se pošiljajo uradniki za kazni. V Prekmurju je življenje tako slabo, da ne more živeti noben uradnik ali učitelj, ker je popolnoma ločen od ostalega sveta, druginja je pa tam neizmerno velika. Zaradi tega zahtevam, da se ugodnosti vpoštevaajo tudi na kraje v Sloveniji, posebno v Prekmurju in na Koroškem.

pri nabiranju živil in denarja za naše Podporno društvo. Obračamo se predvsem na velečastite župne urade, deklishe organizacije in vsa naša društva, da organizirajo nabiranje v njih okolišču. Nabrana živila spravite na primeren kraj, odkoder jih bodo naši zaupniki spravili v Ljubljano. Nabiranje se naj po možnosti zaključi koncem septembra.

Vse dopise glode nabiralne akcije je pošiljati na naslov: Dijaško podporno društvo v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 5. Od tu se dobijo tudi nabiralne pole in položnice.

Prepričani smo, da se v tem težkem času ne obračamo zastoj na slovensko ljudstvo, ki doslej še nobeni dobri stvari ni odreklo svojih darežljivih rok.

Ljubljana, dne 12. julija 1923.

Pokrovitelja:

Dr. A. B. Jeglič l. r. Dr. A. Karlin l. r.
škof ljubljanski. škof lavantinski.

Za odbor:

Prof. B. Remec l. r. V. Tračnik, jur. l. r.
predsednik. tajnik.

Iz zunanje politike:

* Zanimiva opazka Poincaréja. Francoški parlament je odobril Jugoslaviji kredit v znesku 300 milijonov frankov. (Mi smo nasprotno vest prejeli od druge strani, op. ur.) Proti temu predlogu so protestirali zlasti komunisti, ki so izrekli sumnje, da bi Jugoslavija te kredite porabila proti Rusiji. Proti komunistom je nastopil Poincaré sam, ki je dejal, da se Jugoslavija nima toliko bati Rusije, ampak da so tukaj tudi Mažari in Bolgari, ki še do danes niso razoroženi, kakor to določajo mirovne pogodbe.

* Mažarska propaganda proti Jugoslaviji. V Budimpešti se mudi predsednik newyorške trgovske zbornice Irving Busch, ki jako uspešno dela za Mažare. Njegovo delovanje ni naperjeno le proti Čehom, katerim bi rad preprečil zaproseno posojilo v An-

Josip Lavčičar:

Testament.

I.

Čeprav je že minul sv. Josip, bila je vendar še v debel sneg zagrnjena vsa gorska vas. Marsikatero nizko poslopje se je poznalo samo po strehi, ki je molela iz snežnih zametov.

Grebencova hiša in hlev sta stala nekoliko višje nad vasjo. Na prvi pogled se je opazilo, da tukaj ni blagostanja. Stari oče se je prišteval k boljšim posestnikom. Takrat so imeli še konja pri hiši in štiri goveje repe v hlevu, toda prišle so razne nezgode in si kar podajale roko ena drugi. Konj si je zlomil nogo, da ni bil več za rabo; pri drugi živini tudi ni bilo sreče. Več let zaporedoma se je le malo pridelalo na polju, iz posekanega gozda se ni moglo nič več prodati, na posestvu je bilo vknjiženega že precej dolga, medtem pa je narasla družina sedanjega Grebenc na devet nepreskrbljenih otrok. Njegova žena, četudi dovolj pridna gospodinja, ni mogla vsemu kaj; prav tako se je on ubijal z delom od jutra do večera, kljub temu je silila revščina vedno bolj v hišo. Dostaviti moramo še to, da je Grebencu preteklo jesen zasul hudo-urnik najlepšo njivo. Sedaj ne manjka drugega kakor da mu odnese plaz še dom in da pride potem vsa družina na beraško palico.

V nedeljo popoldne je privlekel Grebenc sani izpod šupe in jih peljal po strmi Vranšici navzgor. Sam ni vedel zakaj. V glavo mu je prišlo, da mora iti od doma, ker ne more več gledati tega siromaštva pri hiši. Drugekrat

je rabil sani za vožnjo drv ali mrve s hribov, danes pa ni imel prav nobenega namena.

»Morebiti mi pa Bog vendar da kako pametno misel!« je govoril po poti. »Saj skrbi za tice pod nebom in oblači cvetlice na polju, menda tudi ne bo pozabil mojih nedolžnih otrok.«

Potem je nekoliko postal in pogledal okrog sebe. Vas je ležala že globoko pod njim, toda on se je vzpenjal višje in višje. Za domačimi gorami se je začela prikazovati cela vrsta drugih gora, pokritih z belimi plašči. Vse je bilo tiho, le tuintam se je zadržala kaka vrana, ki še ni dobila dovolj živeža za lačni želodec.

»Zakaj imajo pa nekateri toliko, mi pa ni?« je nadaljeval v samogovoru. »Danes jutraj je šel župnik previdet staro Melinko, ki se odpravlja baje v večnost. Žena je čisto sama na svetu, ima pa toliko denarja, da ne vé kam z njim. Kdo ga bo dobil po njej, ker nima nobenega bližnjega sorodnika? No — kdo ga bo dobil?«

Zopet je postal in čakal odgovora. »Največ upanja ima menda Kališnik, ki je v 99. kolenu z njo v zlahti,« je govoril Grebenc sam s sabo. »Kališnik seveda, ki poseduje toliko premoženja, da se bo zadušil v njem. Jaz pa vsaj poginem z vso družino, ali pa naj pademo vsi skupaj občini na glavo, da nam bodo ljudje očitali vsako skledico močnika in vsak košček kruha.«

Tačas je privlekel sani prav na vrh Vranšice. Vroče mu je bilo, da si je brisal pot raz čelo. Zimsko solnce je stalo že bolj nizko nad gorami, vendar pa je sijalo tako prijetno, da bi bil vsak vesel lepe božje narave, le naš

znanec se ni zmenil zanjo. Sedel je na sani, podprl si glavo z obema rokama in gledal mračno pred sabo kakor človek, ki nima nobenega upanja več ter samo to ugiba, na kak način da bi se za vedno iznebil skrbi, ki ga tarejo. Sklonjen in ves potrt je premišljeval, naj li ostane tukaj v snegu do noči, ponoči pa, ko bo vse zmrznilo, naj zmrzne tudi on, da ne bo več gledal revščine v hiši in ne poslušal tožbe sestrane dece.

Polagoma je postal mirnejši. »Kaj pa, ako bi se vrnil vseeno domov?« je izpraševal samega sebe. »Morebiti pride vendar kaka pomoč?«

Notranji boj se je začel polegati in videlo se je, da prihaja boljše prepričanje. Ampak to ni trajal dolgo, obup je narasel do skrajnosti.

Naenkrat je skočil Grebenc pokoncu in zakričal je z obupnim glasom, da je še večerici smrekov storž, ki ga je glodala med vejami, padel iz tačic na tla. Potem se je vrgel na sani in drčal z njimi po hribu navzdol brez vse misli, kam da priletijo, saj za njega itak ni nobene pomoči več.

Prmejdun je bila to ena grozna vožnja — pa kaj pravim: vožnja — bil je divji dir čez strmine in pečine. Sani so odskakovale od tal, letele po zraku in padale nazaj na tla. Grebencu je primanjkovalo sape, oči je tiščal skup, da ne bi videl silovitih prizorov. Sedaj sedaj bo zahreščalo, vsak hip se mu bo zlomil vrat in razbila glava. Potem bo vsega konec...

II.

Prav tisto nedeljo popoldne je v leseni koči pod Vrančico umirala stara Melinka. Že-

na je dobila to ime po strmi melini, ki se je vzpenjala nad njeno kočjo. Melinka ni imela razen lesene hišice, ki je klicala na vseh štirih straneh po popravi, nobenega posestva, zato pa toliko več denarja. V mlajših letih je pridno delala in varčevala, sedaj pa ni imela niko-gar svojih, ki bi mu izročila premoženje. Vse bližnje sorodstvo ji je pomrlo, da je ostala sama. Ljudje so rekli, da je Melinka najstarejša oseba v župniji; župnik pa, ki je vodil rojstvo in krstno knjigo, je povedal še več. Rekel je, da je bila ženica rojena prav tistega leta, ko je cesar Jožef II. to selsko župnijo ustanovil, namreč leta 1785. Na ta način je ućakala do onega dne, ko jo je župnik previdel za zadnjo uro, že 98 let. Toda kljub svoji starosti in boleznii ni nič kaj rada slišala o smrti in ne o tem, komu naj bi zapustila šmarne tolarje Marije Terezije, križavce cesarja Jožefa ter draga srebrni in tudi zlati denar, ki ga je imela zaprtega v skrinji.

Vse to je vedel stari vaški župan, moder in skušen mož, ki ni skrbel samo za svoj dom, temveč prav tako za blagor svoje občine. Ako je le mogel, poravnal je vse z lepo besedo in zato najbolj sovražil pravdarje. Vedel pa je tudi to, da ima denar posebno moč nad človekom. Naj umrje Melinka brez testamenta — kakšna zmečnjava bi nastala v soseski! Marsikdo bi se izdajal za njenega sorodnika; drugi bi trdil, da mu je pokojnica kaj obljubila; tretji, da je starki storil to ali ono dobroto; kratko: same nevoščljivosti, tožbe in sovraštva. Da bi se to preprečilo, je župan vsled lastnega nagiba naprosil še Balona in Pečnika, da sta šla z njim k Melinki.

Žena je bila vse svoje življenje nekoliko

glij, ampak tudi proti Jugoslaviji, kateri bi rad razbil pogodbo z Bleerovo skupino. Zadnje dni pa je napisal članek, ki so ga objavili vsi mažarski in 135 ameriških listov, v katerem ostro obsoja določbe trianske mirovne pogodbe, češ, da so Mažari kulturen narod, kateremu se godi velika krivica, Slovani pa so inferiornno pleme, ki jim je samo za militarizem. — Proti taki propagandi naših neprijateljev v inozemstvu naša država nikdar ničesar ne ukrene, pač pa skrbi s svojimi metodami, da se v svetu vedno bolj utrjuje prepričanje, da imajo naši nasprotniki prav, ne mi.

* **Meščanska fronta v Avstriji.** «Prager Presse» poroča, da zvezni kancler dr. Seipel snuje enotno meščansko fronto skupaj z monarhisti proti socialnim demokratom.

* **Prestolonasledstveno vprašanje v Španiji.** Vsem notranjpolitičnim težavam v Španiji se pridružuje zdaj še vprašanje prestolonasledstva. Prestolonaslednik princ Astarski, star 16 let, trpi namreč na paralizni, tako da ne more hoditi. Drugi kraljev sin, don Jaime, je gluhi in tudi komaj govori. Če princ Astarski ne ozdravi, bi prišel torej kot bodoči kralj v poštev samo peti otrok, Juan Costos, ki je pa šele 2 leti star.

Politične vesti.

+ **Sramotna politika.** Pod tem naslovom je objavil včerajšnji «Narod» uvodnik, ki je naravnost sijajen dokument «Narodove» klečeplazne politike. «Narod» piše namreč o reškem vprašanju in milo stoka, pač da naših vnanjih ministrov nočejo podpirati opozicijonalc: «Naši zunanji ministri so izolirani. Težavne diplomatske razgovore s pretkano Italijo morajo voditi brez moralne in strokovne podpore od strani slovenskih in hrvatskih politikov. Pri sebi nimajo zunanjepolitičnih odsekov, v katerem bi sedeli zagrebški ali ljubljanski poznavalci italijanskih in primorskih nacionalnih ter gospodarskih razmer ter jim svetovali primerne pravice. Za sabo nimajo javnega mnenja na Hrvaškem in v Sloveniji, na katero bi se mogli sklicevati pri odporu proti Italiji. Ali ni popolnoma prirodno, ako nekateri belgrajski listi prekipevajo od mržnje do take sramotne abstinence...? — Tako stoka «Narod» in obsoja — opozicijo, ne pa vlade in ne radikalne stranke, ki z vso odločnostjo odbija ta ustanovitev vnanjepolitičnega odseka in sicer baš iz razloga, ker se bo je, da bi utegnul v tem odseku sedeti tudi kak Slovenec ali Hrvat! «Narod» naj kar prebere uvodni članek «Samouprave» z dne 12. julija pod naslovom «Odbor za vnanje zadeve». In ko bo ta članek prebral, potem naj šele piše o «federalističnih političnih modrijanih». Če radikalna vlada Hrvatov in Slovencev noče, ako odbija njihovo sodelovanje, mora biti prepričana, da se Hrvti in Slovenci ne bodo za njo metali. Opozicija sicer prav dobro pozna «neizmerno korist velike države», zdi se pa, da te koristi ne pozna valada s svojo trdoglavostjo in s svojim kapriciranjem na vidovdansko ustavo, in na naslov vlade in njene trdoglavosti naj «Narod» napiše uvodnik o «sramotni politiki», ne pa na naslov opozicijonalc.

+ **«Piškavo opravičevanje» imenuje «Narod» naš včerajšnji uvodnik, kjer smo pojasnili, da Jugosl. klub zato ne dosega v Belgradu vspehov, ker belgrajska vlada ni evropska vlada, in ker vsled tega manjšina 24 poslancev proti taki večini ne pride v**

poštev. »Narod« vprašuje ironično: »Zakaj so pa »klerikalci« dosegali na Dunaju uspehe, kjer so bili tudi v manjšini?« In pravi nato: »Dosegali so jih zato, ker so bili ponižni vladni hlapci.« »Narod« je pozabil pristiaviti: »Danes pa to niso več, ker hočejo biti v lastni državi gospodje, ne pa hlapci, kakor bi »Narod« rad še nadalje hlapčeval, se ga svetovna vojna ni prav nič prijelala, drugič pa so dosegli poslanci uspehe na Dunaju zato, ker je bila dunajska vlada evropska vlada, ki je znala dobro razločevati čistoupravne zadeve od čistopolitičnih in je dunajska vlada za pritožbe čistoupravnega značaja bila dostopna, belgrajska pa ni dostopna za take pritožbe, ker ne zna ločiti uprave od politike.

+ **Dalmacija — razdeljena.** Ministrstvo notranjih zadev je naslovalo na pokrajinsko upravo za Dalmacijo v Splitu dopis z dne 20. junija t. l. št. 16.479, v katerem obvešča dalmatinsko pokrajinsko upravo o sklepu ministrskega sveta z dne 16. junija t. l., da se okraj Boka kotorska postavlja pod upravo »zetske oblasti« (Črne gore) in se vsled tega ta okraj izloči iz ozemlja pokrajinske uprave za Dalmacijo v Splitu. Pokrajinska uprava za Dalmacijo je ta sklep ministrskega sveta izvršila in izvršitev objavila v uradnem listu za Dalmacijo od 4. julija t. l. Tako se počasi pa gotovo ustvarja — Velika Srbija.

+ **Bunjevci za Zagreb.** Kakor znano je pridelilo nedavno bunjevsko pevsko društvo «Nevne» iz Subotice izlet v Zagreb, kjer so Bunjevce sijajno sprejeli. Povodom tega izleta so napisali demokratiški listi obširne komentarje o njegovem političnem pomenu. Na te komentarje odgovarja sedaj, kaor poročajo zagrebški listi, neki vodja Bunjevcev v novosadskem mažarskem listu, «da se bodo Bunjevci zagrebški politični orijentaciji še tesneje pridružili kakor pred izletom». V kratkem namerava neko hrvaško pevsko društvo posetiti Subotico.

+ **Državni podtajniki.** Belgrajski listi javljajo, da so na neki skupni seji sklepali ministri in prvaki radikalnega kluba o imenovanju državnih podtajnikov. Kakor se govori, bi imeli postati č-žavni podtajniki tile gospodje: dr. Janić v ministrstvu za vere, dr. Kojić v ministrstvu za pravosodje, Velja Popović v ministrstvu za pošto, posl. Simonović v ministrstvu za agrarno reformo in dr. Andrić v ministrstvu za notranje zadeve. — Kakor se vidi, so kandidatje za ta prav čedna mesta sami Hrvti in Slovenci.

+ **Partizanstvo prosvetnega ministrstva.** V zagrebških listih beremo ostre pritožbe zaradi pristranosti belgrajskega prosvetnega ministrstva, ki na celi črti stremi za tem, da zasede vsa učna mesta na višjih, srednjih in nižjih šolah bolj s svojimi strankarskimi pripadniki, kakor pa s sposobnimi šolniki. V najnovjšem času pa je odkrilo prosvetno ministrstvo novo polje za svoj »prosvetni rad« na Hrvaškem, ki se pa bržkone v kratkem »proširic« tudi na druge pokrajine. To so šolske knjige. Knjige, ki so jih napisali hrvaški šolniki, se izrivajo, na njihovo mesto pa se uvajajo knjige, ki so jih napisali razni protežiranci prosvetnega ministrstva. Vprašanje, katere knjige so strokovno boljše, pustimo odprto; čisto gotovo pa je, da tiči tudi za to »prosvetno« kampanjo — zarada, in sicer zarada precej grde vrste. Mi se ne bomo prav nič čudili, če bo prosvetno ministrstvo poslalo tudi v Slovenijo par zabojev raznih staroverskih šolskih knjig s primernim fermanom.

+ **Dve struji med radikalci.** Med radikalci obstojita že precej dolgo dve struji

glede sporazuma s Hrvti in Slovenci: Ena pomirljiva in druga nepopustljiva. Vodja pomirljive struje je Ljuba Jovanović, nepopustljivo trdoglavce pa vodi skupina, ki ima tudi na pisavo »Samouprave« odločilen vpliv. «Pravda» javlja sedaj da je trenutno na površju pomirljiva struja in zato bo sedanji glavni urednik «Samouprave» odstranjen, ker pomirljiva struja ne odobrava onih ostrih člankov, ki so nedavno izhajali v tem listu proti Hrvatom in Slovincem.

V. Katol. shod v Ljubljani.

(Odsek za leposlovje, znanost in umetnost.)

Posamezni odseki za idejne priprave kat. shoda so bili v svojem delokrogu avtonomni. Zato so si posamezni na različni način, čin razporedili delo. Večinoma so začeli s predavanji o kakem predmetu, ki se je na ta način pojasnil od vseh strani, ter se pretil do konkretne oblike kake resolucije. Tega načina se je držal tudi ta odsek. V skupnih sejah je določil glavne misli, ki se naj obravnavajo v odseku, potem pa se je razdelil v 5 pododsekov, ki so izdelali v večkratnih posvetovanjih resolucije. Resolucije o sovstvu s ozirajo zlasti na praktične potrebe sedanjega časa, na poljudno književnost, Mohorjevo družbo, Mladiko ter na publicistiko o kulturnih novostih.

Referat o umetnosti se peča s vprašanjem, kaka naj bo cerkvena umetnost; ne izogne se novodobnim umetnostnim oblikam ter govori tudi o tem, kako se smejo rekonstruirati novi predmeti. Resolucije o znanstvu pripor. znan. društva in znan. publikacije ter predlagajo izdajo nekaterih nujno potrebnih knjig. V referatu o časnikarstvu se opozarja na veliko važnost dobrega časopisa in na dolžnost katol. članov, da skrbijo za prosep dobrega časopisa: Referat o domači zgodovini in o varstvu arhivov podaja natančna navodila, kako se naj zbira gradivo za domačo zgodovino in kako se naj ured arhivi. Resolucije o glasbi nam kažejo smernice za uspešno gojitev glasbe in petja v cerkvi, v šoli, v družbi in družinah ter opozarjajo na važnost glasbene zgodovine in zbiranje narodnih pesmi.

Dnevne novice.

— **Natečaj za spominsko podobico katoliškega shoda** je bil brezuspešen. Izkušnje zadnjega časa so pokazale, da umetniki ne kažejo zanimanja za razpise, čeprav se na drugi strani radi pritožujejo, da se dela oddajajo brez natečajev. Poslani osnutki, ki jih razsodišče ni vzelo niti v pretres, se dobe z zaprtimi kuverti, kjer so imena konkurentov, v naši pisarni, Dunajska cesta 38, v uradnem času od 15.—16., ali pa obojno pošljemo na naslov, ki se nam naznani za napisani motto. — Pripravljalni odbor.

— **Dr. Palmieri izstopil iz jugoslovanske državne službe.** Redni kontraktualni profesor bogoslovne fakultete v Zagrebu dr. Avrelj Palmieri je podal ostavko na jugoslovansko državno službo ter je ostavko vlada v Belgradu sprejela.

— **«Klerikalni» napad na šolstvo.** Belgrajski »Preporod« poroča: »Minister za prosveto je izdal odlok na vse ljudske šole, da posevčajo v prihodnje večjo pozornost obisku cerkva od strani učencev in pa poučevanje verouka.« — Ko bi tako navodilo izdal n. pr. kakšen minister, ki je slučajno katoliške vere — to bilo joj! Tako pa bo g. Luka Jelenc ostal miren in hladan in se bo globoko priklonil pred odlok svojega vrhovnega šefa.

— **Diplomski ispit na visoki šoli za trgovino na Dunaju** sta položila dne 11. t. m. gg. Franjo Jeglič iz Ljubljane in I. Šilc iz Ortneka pri Ribnici. Častitamo!

— **Brezovec pri Ljubljani.** Napovedana dramska predstava za prihodnjo nedeljo se ne vrši. — Izobraževalno društvo.

— **Regulacija Bistrice.** Gotovo eno najvažnejših gospodarskih vprašanj za dolino Sodržičice in Ribnice je regulacija potoka Bistrice in potoka Sajevec. Pred vojsko se je ta načrt že izdeloval in med vojsko je načrt nadaljeval umrli ing. g. Škulje. Posl. Škulj je znova dvignil akcijo, za katero se je zainteresirala tudi osrednja vlada. V veliki draginji sena in pomanjkanju rodovitih zemljišč v gostonaseljenih omenjenih dolinah, ljudstvo želi, da se to akcijo pospeši.

— **Pomoč glede pomanjkanje vode.** Na pobudo posl. Škulja se pričinja obnavljati stara akcija, da se ozemlje od Roba, Velke Lašče, Dobropoljska dolina, Struge in Suha Krajina oskrbi z vodovodom. Kar se tiče oskrbe z vodo je gotovo to najpotrebnejši vodovod v celi Sloveniji. Načrt je bil sprejet v dež. zboru kranjskem, zagotovljena je bila podpora s strani države, baš je bilo na tem, da se počne graditi, a vojna je vse delo preprečila. Podrobni načrti so seveda vsi že zgotovljeni. Posl. Škulj je zainteresiral tudi centralno vlado. Pretekli teden si je ing. g. Sturm ogledal teren pri Ponikvah, kjer ljudstvo najbolj prosi kake vodne naprave. Če bi se delalo kaj v Ponikvah, bo seveda v koncepciji velikega vodovoda tako, da bodo v slučaju, da bi se oni veliki gradil, vse naprave v Ponikvah

služile velikemu vodovodu. Ljudstvo se je znova dvignilo in treba bo, da se poklicni faktorji z vso silo dvignejo za realizacijo prekoristnega načrta. Jasno je, da bo v sedanji draginji nemogoče graditi naenkrat cel vodovod, a šlo bo po etapah, kar se bo od leta do leta nadaljevalo.

— **V Smartnem pri Litiji** je dne 10. t. m. umrla gospa Helena Polan, vdova po Venciju Polanu, graščinskemu oskrbniku na Vagenšperku. P. v. m.

— **Orel pri Sv. Heleni** (žel. postaja Laze) priredi v nedeljo 22. julija ob pol 4. uri popoldne javno telovadbo na vrtu g. Zupančiča. Nastopijo domači člani, članice in naraččaj. Za okrepčila in razvedrilo bo preskrbljeno. Prijatelji Orla vljudno vabljeno.

— **Nov slovenski zdravnik v Ameriki.** Na vseučilišču v Clevelandu je bil nedavno promoviran za doktorja vsega zdravilstva Slovenec Louis I. Parme, sin ugledne tamkajšnje slovenske družine. Mladi doktor se je udeležil v ameriški armadi svetovne vojne.

— **Tragedija slovenskega dekleta v Ameriki.** Slovenski ameriški listi poročajo, da je 10. junija t. l. v Virginiji, Minn. 40 letni živinozdravnik dr. A. E. Murray, po rodu Američan, ustrelil 37 letno slovensko uradnico Marijo Težak, ker je odklonila njegovo snubitev.

— **Salonski vozovi za vojvode.** Ministrstvo za promet je izdalo naredbo, da imajo vojvode (najvišji generalni čin) pravico do uporabe salonskih vozov, bodisi da potujejo v uniformi ali v civilni obleki, uradno ali pa privatno. Če službeno ni salonskega voza na razpolago, imajo pravico na cel ali na pol-koche prvga razreda.

— **Prepevadan sad je najslajši.** »Obzor« poroča iz Belgrada, da je ministrstvo za prosveto ponovno opozorilo šolske oblasti, da je srednješolcem strogo prepovedano vpisovanje in sodelovanje v nacionalističnih organizacijah »Orjuna«, »Hana« in »Srna«.

— **Poslanec Bošković obtožen veleizdaje.** Državno pravdništvu v Pančevu toži poslanca Dušana Boškovića zaradi veleizdaje. Od parlamenta je že zahtevalo izročitev Boškovića. V parlamentarnih krogih trdijo, da bo zbornica Boškovića izročila sodišču.

— **Absolventi Slov. trg. šole letnikov 1911, 1912, in 1913** so se zbrali dne 8. julija t. l. po 10, 11 oziroma 12 letih v svrhu praznovanja 10 letnice absolviranja na Bledu. Odzvalo se je lepo število absolventov ter smo med tovariši opazili raznovrstne bančne ravnatelje, trgovske voditelje različnih velikih firm, kakor tudi precejšnje število samostojnih trgovcev, ki so že vsi skupaj danes na najboljši socialni stopnji. Na tem uspehu si more Slov. trgovska šola samo častitati ter so svojočasno z velikim trudom obloženi ustanovitelji te šole lahko ponosni in imajo s tem napredkom dovolj zadovoljenja za njihovo poštvalno delo. Posebno zahvalno izrekajo imenovani absolventi prvemu ravnatelju g. Bogumilu Remcu in sedanjemu ravnatelju g. Josipu Gogali ter vsem drugim takratnim profesorjem, ki so imeli mnogo truda ter dela s sestavljanjem popolnoma novih učnih sredstev, ker do tedaj slovenske učne knjige niso bile na razpolago. Na sestanku so se spominjali tudi umrlega prvobornika za naše ujedinjenje ter obenem fiktivnega ustanovitelja Slov. trg. šole dr. Janeza Ev. Kreka. Uspeh, katerega so dosegli absolventi Slov. trg. šole kaže, da je šola na višku ter da se lahko primerja s šolami trgovstva drugih narodov in jo vsled tega lahko vsakomur priporočamo.

— **Maturantje celjske gimnazije letnika 1898** slavijo dne 25. julija t. l. 25 letnico mature. Sestanek se vrši v št. Jurju ob juž. žel. popoldne, pri tovarišu Antonu Zdoškju. Drugi dan napravijo izlet v Rogaško Slatino.

— **Godba v Lazah.** Godba Zveze jugoslovanskih železničarjev igra dne 14. t. m. popoldne na prostem kopalnišču ob Savi v Lazah.

— **Razpis trafik za invalide.** »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo z dne 13. julija št. 64, objavlja razpis onih trafik, ki bodo doseadanjim zakupnikom odvezetein dodeljene invalidom, če se za podelitev oglasi upravičen prosilec. Število razpisanih trafik znaša 542 (v celi Sloveniji). Prošnje je treba predložiti en mesec po objavi tega razpisa v »Uradnem listu«. Natančnejši pogoji so razvidni iz »Uradnega lista« št. 64 z dne 13. julija t. l., na kar upravičence opozarjamo.

— **Kaj vse prodajajo belgrajske banke?** Neke belgrajske banke se pečejo z raznimi posli, ki nikakor ne spadajo v okvir bančnih poslov. Tako n. pr. inserira »Opšta kreditna banka«, da prodaja apno in gips odlične vrste na vagone po najnižjih cenah, »Kolonijalna banka« zopet inserira, da ima na prodaj »klozete in kopalne sobe in ves instalaterski materijal za vodovode« itd. »Jutarnji list«, iz katerega posnemamo to notico, svetuje sedaj vodovodnim instalaterjem, naj oni inserirajo, da se komptirajo menice in izdajajo čke.

— **Tatvina v Gradišču.** Vlomilci so odnesli posestniku Jakobu Turičniku v Gradišču 2050 K denarja in drugega blaga, tako da je Turičnik oškodovan za 9000 K.

— **Iz blaznice na Studencu** je pobegnila 30 letna Anica Tomažin.

— **Trgovina z nedeletnimi deklicami.** V Osijeku so v zadnjem času izginile štiri deklice v starosti 9 do 15 let. Kljub vsemu iskanju ni za njimi nobene sledi. Po splošnem prepričanju so deklice postale žrtve zločinskega zvodništva in bile prodane.

— **Končna zatvoritev pomožne pošte Velika Dolina.** Pomožna pošta Velika Dolina, v področju pošte Jesenice ob Savi, je bila s 1. julijem t. l. končno zatvorjena, ker se za oskrbovanje te pomožne pošte ni nihče oglašil.

— **Gospodinjje, Vam to velja!** Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »Pekatelec«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

trmasta, in ta lastnost jej je ostala do njenih radnjih dni.

»Saj še nisem tako v koncu,« je dejala s slabim glasom trem možem, ki so jo prišli obiskat. »Upam, da bom še lahko premislila, kdo naj bo dedič po meni.«

Ampak njene kalne oči so kazale, da jej ni usojenih več veliko ur tega življenja. Tudi njen voščenorumenkast obraz je izgledal kakor obraz utrujenega, zelo utrujenega človeka, ki bo kmalu obračunal s tem svetom.

»Pa pomisli, Melinka,« jej je prigovarjal župan, »da ti nihče ne želi smrti in da ne boš umrla zato, ako narediš testament. Danes zjutraj si se spravila z Bogom, sedaj pa se uravnaj posvetne zadeve. Marsikdo je šele ozdravel in postal zopet veselega srca, ko je spravil vse v red.«

Prav tako sta jej prigovarjala Balon in Pečnik, toda Melinka se ni dala prepričati. Nekaj časa je molčala, kakor da ne bi bila slišala, akoprav je imela še dosti dober posluh. Slednjič je pa vendar dejala rahlo:

»Jaz sploh ne vem, kdo naj bi bil dedič po meni. Res ne vem, komu naj bi zapustila, kar imam.«

Možje so jej vse mogoče svetovali. Naj naredi kako ustanovo za cerkev, za maše ali za občinske siromake, za hiralnico, za misijone ali za kakšne druge dobre namene; sploh so jo spomnili na vse, kar jim je lepega in pametnega prišlo na misel. Toda vsi trije je niso mogli pripraviti do tega, da bi bila povedala, komu naj pripade njeno imetje. Vedno je odmajevala z glavo, ker je že zelo težko govorila. Pa še tako plašno je začela obračati oči in v glavu jej je hropelo, da je njena stráž-

nica Mežnarčeva Mina prižgala lučiko za zadnjo uro in sklepala z rokami. Vsa znamenja so kazala, da prihaja trenotek, ko se bo ženica za vselej poslovila od svoje ljube kočice in od tega, kar si je prihranila v svojem dolgem življenju.

Na še enkratni ljubeznivi opomin, naj vendar razodene svojo poslednjo voljo, je počasi pa razumljivo zašepetala:

»Ako bi kdo iz nebes padel — tistemu bi dala vse — kar imam.«

V tem hipu je močno zaropotalo ob vnanji steni kočice. Čutilo se je kakor da bi bil potres zmajal bajto in da se bo zrušilo vse skup. Kar prileti Grebenc skozi okno in pade na stedo kočice ves krvav po obrazu in opraskan po rokah, sicer pa brez nevarne poškodbe.

Melinka je imela še toliko moči, da je pogledala prestrašenega Grebenca in izpregovorila zadnje besede:

»Tukaj je... tukaj je tisti... ki je padel... iz nebes... ta naj... vse dobi.«

Župan je hitro zapisal Grebenca kakor glavnega dediča v testament, potisnil umirajoči pero v roko ter potrdil s križcem in pričami njeno poslednjo voljo. Sledilo je še nekaj globokih izdihljev in Melinka je zapustila to solzno dolino. Ustnice so se jej spreminile v nasmehljaj, blede obraz pa je bil ožarjen z rajskim veseljem. Poznalo se je, da je bila vse srečna, ko se je na tako ginljiv način spolnila njena zadnja želja.

In Grebenc? On je hvalil Boga za žudovito rešitev in za nenadno pomoč v največji sili. Melinka pa je bila že davno pozabljena, ko so pri Grebencvih še vedno molili za pokojni duši.

Štajerske novice.

DRAVINE ŽRTVE.

Gospod Friderik Volčič je bil rojen l. 1874. v Mariboru. Od leta 1898. do 1909. je kapelanoval na raznih krajih, dalje časa na Savinjski dolini. Od l. 1909. je bil župnik v Breznem. V začetku vojske je bil s 16 drugimi duhovniki iz lavantinske škofije dalje časa v graških zaporih radi »srbofilstva«. Bil je izredno blagega značaja ter vstena duhovnik in je bil posebej priljubljen.

Gospod Janez Baznik je bil rojen l. 1885. pri Sv. Križu pri Kostanjevici na Kranjskem. Duhovnik je bil od l. 1909. ter je šele pred kratkim postal župnik pri Sv. Trojici pri Halozah. S svojim veseljem značajem je prinašal veselje, kamorkoli je prišel.

Gospod Rudolf Ribič je bil rojen l. 1900. v Trstu. V svojem idealizmu je prišel v lavantinsko škofijo, da bi se tam posvetil duhovniškemu poklicu. Letos na praznik sv. Petra in Pavla je bil posvečen v mašnika in bi v 14 dnevih obhajal svojo prvo presveto daritev v krogu svojih sodržnikov. Radi izredne nadarjenosti ga je škofijstvo mislilo poslati v nadaljne študije. Mrzli valovi Drave so pokopali nadebudni talent.

Gospod Jožef Držečnik je bil rojen l. 1902. v Ribnici na Pohorju. Bil je šele v drugem letniku bogoslovnega učilišča v Mariboru. Odlikoval se je po posebnosti nadarjenosti v matematiki, radi česar je bil namenjen za kako profesuro. Blizu rojstnega doma je bil tako nenadoma odtrgan svojim žalostnim staršem in tovarišem.

Trupel pri Breznu na Dravi še niso našli. Najbrže jih bo Drava splavila na plitvine šele tekom dobrega tedna. Vsa Dravska dolina je pod vtisom groznega slučaja, kakršnega nihče ne pomni. Žalovanje je zlasti za župnikom Volčičem, ki je bil oče cele Dravske doline, splošno in globoko.

Žrtve družinskih razmer. V Jarenini se je ustrelil posestnik Jak. Kranjc. Pokojnik je bil splošno znan pošten in miren mož, a v hiši je imel pravo peklo, ker so mu ženi in starši vedno očitali, da ni k hiši ničesar prinesel. Ko je s starši potegnila tudi žena, je rahločutni mož v trenutku zmedenosti segel po orožju. Njegova smrt je vzbudila med sosedi splošno žalovanje.

IZ PTUJA.

Sv. krst, obhajilo in poroka obenem. Dne 11. t. m. se je vršila v ptujski mestni cerkvi nenavadna slovesnost. Ob 7. zjutraj je bil krščen musliman Asim Šahmaniju, kantiner v novi vojašnici, ki je dobil pri sv. krstu ime Alojzij. Za botra je bil g. Ognjeslav Skaza, poslovodja kmetijske nakupovalne in prodajalne zadruge. Po krstu je sprejel novi kristjan sv. obhajilo, po sv. obhajilu pa je bil poročen z g. Ludmilo Senčar. Priči pri poroki sta bila g. Ognjeslav Skaza in g. trgovec Anton Senčar. Po cerkvenem opravilu so odšli gostje, na čelu njih vrli tamburaški zbor »Zorac«, na Mestni vrh, kjer se je vršila pri starših gospe Senčarjeve vesela gostija. Tudi mi čestitamo!

Kopanje v Dravi se je pričelo. Mestna občina ima lepo urejeno mestno dravsko kopališče, kjer sedaj ob vročih dneh mrgoli ljudstva. Drava je še precej mrzla — navadno 11 stopinj. Brri! bo rekli letovičarji, navajen toplejše vode. Tudi ta bo pritekla, sedaj pa se bolj solnčimo. Zeleti je, da občina odredi tudi posebne ure za kopanje možkih in posebne za ženske, kakor je bilo prej običajno.

Vojaški nabori se vrše za ptujski okraj v gostilni pri Novem svetu. Vsak dan srečavamo prepevajoče fante, nekateri se pripeljejo na okrašenih vozovih v mesto. Na klubskih pa vidimo šopke z napisom: sposoben.

Okoliška šola je bila nenadoma pomaknjena ne v prvi, ampak v tretji plačilni razred. Vsled tega je dobilo učiteljsko osebje pretekli mesec po 800 do 1000 K manj plače. Okoliška šola je od mestne ljudske šole, ki je v 2. plačilnem razredu oddaljena kvečjemu 50 korakov in stoji ob isti cesti. Skoraj vse učiteljsko stanuje v mestu in se ima boriti z enakimi življenjskimi težočami kakor mestno. Življenjske prilike v najbližji ptujski okolici so iste kakor v mestu. Zato je ta samovoljna odredba popolnoma neutemeljena in nezakonita. Dolgo vrsto let se je učiteljsvo na okoliški šoli borilo za to, da je bila šola pomaknjena iz 3. v 2. plačilni razred. Sedaj pa so Brežani baje ovadili, da je Breg pri Ptujju v 3., okoliška šola pa v 2. plačilnem razredu. Nato pa je tudi okoliška šola avanzirala. Pač lepo, to ovaduštvo!

Gospodarstvo.

g Cenitev državnih montanističnih objektov v Sloveniji. V smislu čl. 208 sonžemske pogodbe je bilo treba vsa podjetja, ki so bila prej pod Avstrijo država last, precentiti, ker določa mirovna pogodba, da je treba za taka podjetja plačati odškodnino. Doslej so cenili v Sloveniji državne premogovnike v Velenju in v Zabukovici in Cinkarno v Celju. Avstrijski zvedenci so ta podjetja cenili, v interesu Avstrije seveda, na 172 in pol milijona zlatih kron, t. j. nekaj nad 3 milijarde dinarjev, naši zvedenci pa so jih cenili na 4.800.000 zlatih kron. Kompetentna komisija v Parizu se je postavila na stališče jugosl. zvedencev in določila, da plača naša država za ta podjetja odškodnino v znesku 4.800.000 zlatih kron. — In še na te bodo gospodje gotovo jako dolgo čakali.

g Čisti dobiček razredne loterije. Kakor poroča »Preporoč«, se bo vršila ta teden v ministruvstvu za trgovino in industrijo konferenca, na kateri bodo določili razdelitev čistega dobička razredne loterije na one obrtnike, ki so se priglasili za podporo. — Koliko slovenskih obrtnikov se je priglasilo? Ali so sploh vedeli za dotični razpis? In vendar razredna loterija tudi v Sloveniji prav dobro posluje!

g Iz bančnih krogov. Kakor poroča »Morgen«, bo g. Anton Kristan odložil predsedništvo Slovenske banke in prevzel vodstvo Zadružne banke.

g Prognoza žetve v Sloveniji. Ozimina in jarina je sicer vsled hladnega vremena nekoliko zaostala, toda napreduje zelo dobro. Obeta se izborna letina.

g Krediti za vojvodinske tovarne svile. Ministruvstvo trgovine in industrije bo zahtevalo večje kredite za renoviranje tovarn svile v Pančevem, Novem Sadu in v Novi Kaniži.

g Tržaški sladkorni trg. Na tržaškem sladkornem trgu padajo cene sladkorju. Trstu preti nevarnost, da bo izgubil svoje dosedanje prodajno področje za sladkor v Levanti, ker imajo tam dovolj ponudb od francoske, belgijske in nizozemske strani, in sicer na podlagi cen, s katerimi Trst ne more konkurirati.

g Banke v Belgradu. V Belgradu je 60 bančnih zavodov. Poleg tega še šest filijalk zagrebških bank in tri srbske. Inozemske banke imajo v Belgradu štiri filijalk: Francosko-srbska (po večini židovski kapital), Francoska-hipotekarna banka, Angleška trgovska in Praška Kreditna banka. Vplačani kapital vseh zagrebških bank znaša 323 milijonov dinarjev, a v njih vložene svote 340 milijonov dinarjev.

g Zagrebško časopisje in ustanovitev borze v Ljubljani. Zagrebško časopisje ni bilo nikdar naklonjeno ustanovitvi borze v Ljubljani, ker se boji konkurenca. Sedaj pa komentirajo zagrebški listi dejstvo, da je belgrajska vlada dovolila borzo v Ljubljani na ta način, češ da je Belgrad nenaklonjen borzi v Ljubljani, dovolil pa je ustanovitev borze v Ljubljani vsled tega, ker hoče izigrati Ljubljano proti Zagrebu. Baje se ustanovi borza v Ljubljani zato, ker je Zagreb vedno pritiskal dinar k tlom.

g Občna pridobnina. Ljubljansko časopisje je 13. t. m. objavilo notico, v kateri se pozivljajo davkoplačevalci, da vložijo izjave k »občinski pridobnini«. Da ne nastanejo nesporazumljenja, se opozarja, da ne gre za kako novo občinsko davčino, ampak za »občno pridobnino« v smislu I. poglavja, zakona o osebnih davkih.

g Izobljavanje položaja industrije v Angliji v zadnjih dneh je znatno vplivalo na to, da je angleška vlada postala zopet nekoliko boljše volje. Železo in jeklo valiških tovarn se zopet zelo naroča. Veliko peči se je zopet zažgalo. Sicer je koks še drag, toda množina lite snovi se je v primeri z mesecem januarjem zvišala za celih 70%. Tudi izvoz premoga iz valiških rudnikov se je pomnožil, kakor se je zdaj izkazalo. Izvozilo se ga je v prvem polletju 1928 15.250.000 ton, kar pomeni naravnost rekord.

BORZA.

Zagreb, 13. julija. (Izv.) Devize: Berlin 0.0440 do 0.0450, Italija 4.05—4.07, London 432—434, New York 93.25—94.25 (dolar 92.25—93), Pariz 5.5250 do 5.60, Praga 2.82—2.84, Dunaj 0.1825—0.1835, Curih 16.35—16.40.

Curih, 13. julija. (Izv.) Devize: Pešta 0.0650, Berlin 0.0027, Italija 24.60, London 26.40, New York 575.50, Pariz 33.80, Praga 17.25, Dunaj 0.008088 (n. a. krona 0.008125), Solija 5.12, Zagreb 6, Varšava 0.0048.

Ljubljanske novice.

lj Prenovljenje cerkve sv. Krištofa v Ljubljani. Vsem Ljubljancem priljubljena in najstarejša cerkev sv. Krištofa je bila že več let tako v slabem stanju, da ni odgovarjala več svojemu namenu za izvrševanje službe božje. Posebno v slabem stanju je bil zvonik, videlo se je že od zunaj, kako je polagoma razpadal. Prdstojništvu ni kazalo drugega, kakor pričeti s temeljitimi popravili. Leta 1918. se je imenovalo prdstojništvo za cerkev sv. Krištofa popolnoma za se, katero je takoj uvedlo za vernike Dunajske ceste, Hranilnična ulica, Linhartova ulica in Vodovodna cesta in ostale ulice redno nedeljsko službo božjo kakor tudi šmarnično pobožnost. Prdstojništvu se je po enoletnem požitvovalnem pripravljanju končno posrečilo sedaj pričeti s temeljitimi popravili cerkve. V četrtek se je pričelo s postavljanjem odra na zvoniku in okoli cerkve, ter napeljavo elektrike. Prenovili se bodo vsi trije oltarji ter prižnica in naročila dva nova zvonova. Ker bodo vsa ta popravila trajala nad 2 meseca, se obiskovalcem cerkve sv. Krištofa uljudno naznanja, da se zadnje cerkveno opravilo vrši samo še v nedeljo, dne 15. julija ob 8. zjutraj. Od tega dne dalje ne bo cerkvenega opravila do Roženenske nedelje t. j. do 7. oktobra. Ta dan se blagoslovijo pri cerkvi novi zvonovi in prične zopet služba božja. Ker bodo pa ta popravila in nabava zvonov stali mnogo denarja, a cerkev nima premoženja, se obiskovalci cerkve sv. Krištofa prosijo, da blagovolijo vsak po svojih močeh prispevati v poplačilo teh ogromnih stroškov. Prosto-voljni prispevki naj se blagovolijo poslati na naslov ključarja g. ravnatelja Franjo Vidica pri Hranilnici kmečkih občin, Dunajska cesta 38.

lj Nepotrebno prekrščevanje ljubljanskih ulic in cest. Z ozirom na tozadevno

pripombo v predvčerajšnjem »Slovenec« nam sporoča udeležnik ankete, da je bilo tam pred vsem sklenjeno načelo, da se na starih, udomačenih in priljubljenih imenih ne sme ničesar spreminjati. Tudi predsednik ankete se je s tem popolnoma strinjal. Nerazumljivo je zato, kako je prišla na proskripcijsko listo recimo Židovska steza, Sv. Jakoba nabrežje, Martinova cesta i. dr.; če se je spremenilo ime Turjaškemu trgu, bi po sprejetih smernicah moral biti imenovan Novi trg, kot se je zval skoro pol tisočletja. Enkotarji odklanjajo svojo odgovornost v tem oziru, tudi ne marajo biti ščit za parvenijsko pometanje s topografično preteklostjo našega mesta. Zdi se skoro, da je kumovalo nepotrebno prekrščevanju nepoznanje ljubljanske preteklosti in trmasta svojeglavnost brez vsakega srca za to, kar je pravemu rojenemu Ljubljancu ljubo in drago. Kam pa pridemo, če bo vsakdo hotel po mili volji spreminjati krajevne označbe! Ali se prenegljeni sklepi res ne dajo popraviti?

lj Meštrovičeva razstava je obogatena z 11 novimi plastikami iz bron, marmorja in mavca, ki so prispele te dni iz Zagreba in so v paviljonu že na novo inštalirane. S temi novimi umotvori velikega genija je podano v celoti Meštrovičevo delo od početka do danes.

lj Vodstva v Meštrovičevi razstavi priredi »Narodna galerija« in sicer prvo v soboto ob šestih, dalje v nedeljo ob enajstih in v ponedeljek ob šestih; vodijo gg. dr. I. Cankar, dr. F. Stele, dr. F. Mesesnel. Vabimo vse, da se najštevilnejše udeležijo teh vodstev, ki nudijo strokovno razlago in podpirajo pravo razumevanje umetnosti. Čim popolnejši je umotvor, tem brže je mogoče dobiti stika z umetniškim ustvarjanjem. In ravno Meštrovičeva plastika je tako ustvarjena, da direktno nudi priliko vpogleda in razumevanja plastičnih umotvorov.

lj Radovednemu »Narodu«. »Narod« piše: »Vsak mesec mora mestna občina (Ljubljanska) najeti 3 milijone posojila. Radovedni smo, kdo daje posojilo klerikalno-komunistični »večini«. — Odgovarjamo: »Klerikalno-komunistični« večini nihče še ni posodil niti vinarja, ker ta večina še nikogar ni nič prosila. Pač pa dobiva posojilo mestna občina ljubljanska kot juridična oseba in ta bo na račun svojega milijardnega premoženja menda še vredna nekaj kredita, ali ne? »Klerikalno-komunistična« večina ne sklepa posojil za sebe, ampak v imenu ljubljanske mestne občine za ljubljansko mestno občino, ki je mnogo trdnješa in solidnejša firma kakor vsaka država. Vojna je pokazala, da država prav lahko propade in ž njo vred tudi državi zaupani denar, občina pa ni prav nobena propadla, ampak vsaka je ostala cela, pa najsi je pripadla temu ali onemu ozemlju. In ker živimo v Evropi, veljajo obveznosti, ki jih sklone »klerikalno-komunistična« večina v imenu ljubljanske občine kot pravnega subjekta vse dotlej dokler bo ta pravni subjekt obstal, pa naj govori potem v njegovem imenu sam Lenin ali pa dr. Ravnihar.

lj Pevska zveza. Odborova seja bo v ponedeljek, 16. t. m. ob 4. popoldne.

lj Novomašnik sal. družbe vč. g. Ivan Zajc iz Zadobrove pri Zalogu v mlad. domu na Kodeljevem. Pri slavnosti v kapelici v nedeljo, dne 15. t. m. ob 5. popoldne govori požitvovalni prefekt g. Ign. Stučly, blagoslov in darovanje. V gledišču kratka akademija na čast novomašniku, nato pojasni monsignor Steska ob krasnih barvanih slikah francosko revolucijo. Kdor ne more osebno v barake k darovanju, pošlje mal dar. So res potrebni in trudijo se dosti za mladino.

lj Almanah F. S. — Člani F. S. I. državne gimnazije v Ljubljani, ki so naročili almanaha ali jih žele dobiti, naj se zglase v pisarni »Mestnega Udruž. Fer. Savezac«, v dneih od sobote 14. julija do srede 18. julija od 10. do 11. ure, pri tov. Savinškem. Istotam se dobe tudi dijaške legitimacije. Odbor.

lj Seja načelstva »Strokovne zveze« javnih nameščencev se vrši točno ob 20. uri v kleti konzumnega društva. — Predsednik. — Istotam se vrši ob isti uri običajen sestanek »Organizacije javnih nameščencev« — somišljenikov SLS.

lj Novi prapor šentjakobskega Orla si more vsakdo ogledati v izložbi trgovine Ivan Sax na Starem trgu. Prapor je krasno umetniško delo šolskih sester v Mariboru, nastavek (orel) pa g. Tratnika v Mariboru.

lj Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v torek, dne 17. t. m. ob pol 8. zvečer v Mestnem domu ker zadnji radi premale udeležbe ni bil sklepčen. — Udeležba dolžnost vsakega člana. — Odbor.

lj Vrhanjski vlak se bode v nedeljo dne 15. t. m. ustavljal ob proslavi 25 letnice Rožne doline na prelazu samo nekaj korakov od slavnostnih prostorov.

lj Pojasnilo. Gospod Simon Justin, ključavničarski mojster v Florjanski ulici, ni istoveten z S. Justinom o katerem govori policijska kronika dne 13. t. m.

Zanimiva večera v hotelu Tivolij v soboto 14. in ponedeljek 16. t. m. Narodne ruske in ukrajinske plese pleše gospa Abramova. Znan umetniški kvartet »balajke«. Solo s spremljevanjem klavirja proizvaja gospod Bangarov. Vstopnina Din 5. Od pol 20. ure naprej vsak večer godba prvovrstnega salonskega orkestra.

lj Policijska kronika. Kolesar Tone Z. je na Marijinem trgu podri na tla 78 letno Marijo Zujljevce, katera se je precej poškodovala. Posedniku Matiji Selanu je bilo ukradeno kolo znamke Waf-fenrad, vredno 5000 K. — Uradniku Antonu Cim-permanu je bilo ukradeno rdeče pleskano kolo, vredno 8000 K. — Trgovki Angeli Mejač iz Zaloga je bilo ukradeno s travnika v Rožni dolini 800 kg sena, vrednega 8000 K.

Prosveta.

pr Umetnostna razstava »Kluba Mladih« se nahaja v akademskem domu, Miklošičeva cesta št. 5, poleg hotela Union. Odprta je dnevno od 9. do 12. in 3. do 6. Priporočamo jo številnemu obisku.

Dijaški vestnik.

d Podružnica S. D. Z. za ribniški okraj ima v nedeljo, dne 22. t. m. (ne 15.) izredni občni zbor z običajnim sporedom. Udeležba obvezna. — Peček Jože, t. č. predsednik.

Turistika in sport.

Klub kolesarjev in motociklistov »Mirijska« priredi v nedeljo, dne 15. t. m. kolesarski training dirko na progi Ljubljana—Celje—Ljubljana, 150 km. Obvezna za vse člane dirkače, kateri se nameravajo udeležiti mednarodnih kol. dirk dne 22. t. m. na progi Maribor—Zagreb 150 km in 29. t. m. Dunaj—Gradec 192 km. Start ob 10. uri na Dunajski cesti pri km 1. — Cilj istotam približno ob 8. popoldne. Danes v soboto ob 7. uri zvečer sestanek vseh dirkačev in vodstva na vrtu restavracije »Novi svet«. V nedeljo po dirki skupen izlet na Ježico, obvezno za vse člane, ter tam razglasitev rezultatov pri dirki Ljubljana—Celje—Ljubljana.

Aljažev klub S. P. D. javlja vsem, ki žele pri izletih, v planinski svet ob nedeljah in praznikih zadostiti svoji dolžnosti kot kristjani, da je do nadaljnega v ti smeri to-le uredil: S prihodno nedeljo (15. t. m.) dalje bo do 8. septembra v kapelici na Kredarici redno sv. maša ob nedeljah in praznikih, in sicer okoli pol 9. ure, ko so izletniki s Triglavskega vrha zopet nazaj. Redna sv. maša je tudi ob istih dnevih zjutraj v kapelici v Kamniški Bistrici. — Izletniki, ki odhajajo ob nedeljah in praznikih s prvim kamniškim vlakom iz Ljubljane, prisostvujejo lahko pri svojem prihodu v Kamnik sv. maši v tamošnji frančiškanski cerkvi, ki prične točno ob 7. za izletnike, ki odhajajo z gorenjskim vlakom ob 4.40, je sv. maša v stolnici ob 4.; za one, ki gredo ob 5.20 v Kamnik, pa ob pol 5. v stolnici in pri frančiškanih v Ljubljani.

Polzvedovanje.

Našla se je broša na Vodnikovem trgu dne 3. t. m. Dobi se pri G. Honigmanu, Poljanska c. 31. Našla se je 8. julija 1928 v večernem vlaku proti Kočevju ženska usnjata torbica z malo vsoto denarja Dobi se pri Jošku Mikliču, Ljubljana, Slomškova ulica št. 5.

Ljubljane strojepiscev edinole »Stoewer«. Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-I.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Oas opazovanja	Baro-meter v mm	Termo-meter v C	Psihrom-diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padaovina v mm
12./7. 21 h	744.0	24.2	2.3	jasno vzh.	
13./7. 7 h	745.0	21.1	1.9	jasno	
13./7. 14 h	744.2	27.1	4.3	jasno vzh.	

BERSON
gumijevе pete in gumijevi podplati
so se pocenili!

najboljše proti trganju, revmi, isobias itd.
najudobnejše hoteli s kopališči, direktni brsrovak iz Zagreba v Bratislavo od tu 1 in pol ure.
najcenejše celodnevna oskrba in stan v zdraviliškem hotelu od Kč 40.—Grand hotel Royal od Kč 50.—
Jugoslavlani dobe še druge ugodnosti pri cenah.
Informacije: L. Schreiber, Zagreb, Akademački trg t. II od 8. do 10. in 4. do 6.

Pištanj
KUPATILO
ČEHOSLOVACKA

Zdravega, krepkega dečka

poštenih staršev z dežele, ki ima veselje do mesarske obrti, vzame v izužbo VALENTIN JAGER, gostilničar in mesar v ST. VIDU pri Ljubljani. — Vsa oskrba v hiši. — Oglasiti se je osebno.

čevljarskega pomočnika

v TRAJNO DELO SPREJMEM TAKOJ. Hrana in stanovanje v hiši. — Plača po dogovoru. — TORKAR JAKOB, GORJE pri BLEDU. 4107

UČENEC

15 let star, pošten in priden, želi vstopiti v učenje za ključavničarsko obrt pri mojstru, kjer bi imel stanovanje in hrano. Naslov v upravi pod «VESTEN 4235».

VAJENEC želi vstopiti

k mojstru, kjer bi se izučil strojnega ključavničarstva ali elektrotehnike. Naslov pri upravi lista pod št. 4241.

MLINAR v srednjih letih, vešč v vseh panogah mlinarstva, oženjen, trezen, pošten ter marljiv, ZELI PREMENITI SLUŽBO takoj ali pozneje. Nastopi lahko tudi sam. — Naslov pri upravi «Slovenec» pod številko 4254.

Več dobrih minerjev

za rovsko delo evtl. (akord) pri veliki stavbi sprejme takoj

„SLOGRAD“ d. d., Ljubljana.

INSTALACIJSKO podjetje ISČE skladiščnika

s znanjem materiala, za TAKOJSNJI NASTOP. Pism. ponudbe pod št. 563c na ALOMA COMPANY, anonimna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 4185

Iščem prodajalko

za TAKOJSNJI nastop, ki je izučena v SPECERIJSKI stroki, na deželo. Prednost imajo mlajše moči z dežele, pridne in prijazne v občevanju. Vsa oskrba v hiši. — Takojšnje ponudbe z zahtevno plačo na upravištvu lista pod šifro: «PRODAJALKA 4115».

Kovač

poročen in brez otrok z dobrimi spričevali, ZELI vstopiti v službo večjega podjetja. Nastopi lahko takoj ali po dogovoru. — Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro «MLAD KOVAČ».

Absolventinja

dvorazredne trgovske šole, ISČE MESTA pri kakem trgovskem podjetju. Vešča slov. in nem. stenografije, strojepisja, slovenske, deloma nemške in hrvatske korespondence, ter knjigovodstva. Službo nastopi lahko TAKOJ. — Ponudbe na upravo lista pod šifro «ZANESLJIVA MOČ».

Sprejemem šteparico

ali DEKLICO, ki ima veselje do učenja. JANKO DOLENC, čevljarski mojster, Ljubljana, Ulica na grad 5. 4167

Prodajam ČEBELE!

Kranjski panjiči, izborne rojivke in medičarice. IV. KORENCA, Hotedriča 14.

PRODAJALCE in VODILNE MOČI

za prodajalno, le dobre in zanesljive, išče Manufaktura HERMES, d. z. o. z., Ljubljana, Šolski drevored 8. 4229

Sode za vino, mošt

itd. razprodajam, dokler traja zaloga. — J. AUGUSTIN, Ljubljana, SP. ŠIŠKA, Sv. Jerneja cesta 231. 4243

Dvonadstropna hiša

s velikim SADNIM in SOČIVNIM VRATOM v mestu je radi družinskih razmer takoj VAPRODAJ. — Vpraša se: Vojvoda Mihaela cesta 23, prtiličje, levo. 4250

Naprodaj je HARMONIJA

ima dva manuala, dve kolenki, popoln pedal (ad libitum). Na ogled Sp. Šiška Kmetijska ulica 112. 4238

ČISTILO

(KREMA) kakor «Ilirijac», «Jadranc», C. in M. «Cipulin», ličilo, masi za usnje, črnilo olje za šivalne stroje, pečatni vosk, dišeče milo kupite najceneje pri OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

NAPRODAJ je dobro ohranjena moška

kmečka NARODNA NOŠA

Vpraša se v trgovini «Pri Solncu» Ljubljana, Pogačarjev trg. 4205

Zamenja se stanovanje

na periferiji mesta z 2 sobama in kuhinjo s pritliklinami za stanovanje v mestu z 2 sobama in kuhinjo in pritliklinami ali z veliko sobo in veliko kuhinjo. Poizve se: ZIDOVSKA STEZA št. 6, I. nadst. 4205

Otroški vozički

več vrst, od 250 Din dalje. — DVO-KOLESA: novi modeli z dobro pneumatiko, že od 1500 Din naprej. — MOTORČKI najnovejši, amer. tipa «Evans» in D. K. W. — PNEUMATIKA: zračnice z garancijo od 16 Din, plaščji od 65 Din, Motorette, Oressette. — Preprodajalci in mehaniki znižane cene. — Sprejemamo vsa popravila, emajliranje in poniklanje. — «TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Bencin-motor

in MLATILNICO v dobrem stanju, radi električne napeljave, ugodno PRODA KMETIJSKO DRUŠTVO V MENGŠU. 4236

Naprodaj je njiva detelje

(LUCERNA) z OVSEM za letošnjo košnjo. Poizve se v ŠIŠKI, Kmetijska ulica 112 v nedeljo od 11.—12. ure dopoldne.

Jermena in gože

za CEPCE kakor tudi BICE iz najboljšega usnja nudi po najnižji ceni A. ŠINKOVEC STAR. — KRANJ. 4181

KONJE za klanje

KUPUJEM po najvišjih cenah. — Cenj. ponudbe je poslati na PUSNIK RUDOLF, konjski mesar, Rimska cesta št. 19, Ljubljana. 4221

UGODNO NAPRODAJ je popolnoma renoviran

AUTO Laurin & Klement

3 sedežni. — Pojasnila daje JOS. STADLER, tov. stol. in les., Ljubljana, Sodna ul. 11. — Telefon 461.

Harmonij

predvojno blago, zelo dobro ohranjen, je NAPRODAJ. — Vprašati: TONE ČUK, stražnik, Kočevje. 4223

VREČE!

KEMIČNA tovarna v Mostah ima NAPRODAJ ca. 3000 KOMADOV RABLJENIH VREČ. — Ogledajo se v tovarni. 4222

Prodajam v Ljubljani

GALANTERIJSKO in MANUFAKTURNO BLAGO, kakor tudi STELAZO in PULT. NASLOV pove uprava «Slovenec» pod številko 4172. 4172

REDKA PRILIKA!

Prodajam na Bledu VILO

s 7 sobami, velikim vrtom, lepim parkom in gozdičem. — Stanovanje takoj na razpolago. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: «VILA NA BLEDU 4242».

Stanovanje

na periferiji ali v bližnji okolici mesta ISČE mirna stranka proti dobri nagradi. Eventuelno se vzame cela hiša v najem. — Ponudbe na: E. KRALJ, Brezovica (barake). 3609

OVES -- KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta št. 33 pri «Balkanu» po najnižjih dnevnih cenah. 3697

Dr. Derč

ORDINIRA zopet redno od 2. do 3. ure pop. vsaki dan BEETHOVNOVA ulica 15, prtiličje, levo. (NEPREMOŽNIM BREZPLACNO!)

Zobni atelje.

Vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje točno in solidno

I. HRIBOVŠEK

KONCESIONIR. ZOBOTEHNIK ZAGORJE ob SAVI.

RADI POMANJKANJA PROSTORA prodajamo z našega skladišča vsako količino

drv za kurjavo

(odpadke od žage) — hraslove in bukove po znatno znižani ceni. — «DRAGAC», lesna industrija (Steiner) — parna žaga, Jeranova ulica št. 14. 4159

KUPIMO VSAKO MNOŽINO starega SVINCA

PUŠKARNA V KRANJU.

KUPUJEM razna

zdravilna suha ZELIŠČA

KORENINE, LUBJE, SUHE GOBE, LIPOVO CVETJE i. dr. A. MAČEK, VRHNIKA.

SELIŠKAR IVAN

URAR

Ljubljana, Novi Udmat 18

priloga svojo delavnico, v kateri izvršuje vsakovrstna POPRAVILA točno in cenno. — Strokovni urar za popravila stolpnih (turnskih) ur.

Pisarno in skladišče

na prometnem kraju v bližini glavnega ali državnega kolodvora. ISČEM. — Ponudbe naj se pošljejo na M. BIELIČ, Dunajska cesta št. 33. 4182

Banatsko moko la.

na vreče in vagone razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri «Balkanu» po najnižjih dnevnih cenah. 3696

PROSTOVOLJNA

javna dražba hiše

v kateri se nahaja GOSTILNA, z vsem posestvom, bo v NEDELJO, dne 15. t. m. ob 10. uri dopoldne na VIRU hiš. št. 11 pri Domžalah. — Dražbeni pogoji so na licu mesta kupcem na vpogled. 4196

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsaka postaja v Sloveniji, M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri «Balkanu».

PRODAM

enodružinsko hišo

blev za živino in lep SADNI VRT na Dolenskem. Cena 50.000 Din. — IVANA KROFLIČ, Gorenja vas — Mirna. 4199

Vreče rabljene

dobro ohranjene, kupim — JOS. BAHOVEC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7.

Vrtnarske zadeve

posreduje društvo «VRTNARSKA SOLA».

JERMENA

za cepe in čevlje, gože, biče, bičevnike, razne krtače, čevljarsko prejo in papirnate vrečice nudi po najnižjih cenah OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg št. 9.

Novi sejmi!

Z odlokom ministrstva trgovine in industrije, oddelka za Ljubljano, z dne 20. aprila 1923. št. 2230 — so občini ZABUKOVJE v ST. LENARTU nad Sevnico dovoljeni ŠTIRJE LETNI ZIVINSKI SEJMI. — Prvi sejm se vrši letos dne 18. JULJA, t. j. v sredo — in sicer v St. Lenartu. Prodajalci in kupci ste vljudno vabjeni. — Ostali sejmi bodo 3. aprila, 20. septembra in 6. novembra. 4162

PAPIR

pisemski, svilen, krep, ovojni, havana, kuverte, noteze, vpisalne knjžice, pisarniški, trgovski, konceptni in razglednice na debelo pri OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. 4213

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solničnikov
in sprehajalnih palic.
Poupravila točno in solidno!

Kmetstvo posestvo

HIŠA z gospodarskim poslopjem, kompletno, kmetija z 41 orali sveta, polovica gozda, zemlja rodovitna, 1 uro od žel. postaje Prevalje v Mežiški Dolini, Korško, po primerni ceni TAKOJ PRODAM. — ANDREJ HRIBERNIK, Prevalje

Trboveljski premog

n DRVA ima stalno v zalogi v vsaki množini DRUŽBA «ILIRIJA», Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

!!! AUTO !!!

BENCIN OLJE MAST PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOZNE

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

ŽAGA

s polnojarmenikom ali več vencičankami se vzame v NAJEM ali KUPI. Ponudbe na upravo lista pod »BODOČNOST 4095«.

Erman & Arhar

mizarstvo, ŠT. VID n. Ljubljano 4. Sprejemava vsa stavbna in pohištvena dela. Pohištvo lastnega izdelka stalno na zalogi. — Cene konkurenčne! — Postrežba točna. — Načrti in proračuni brezplačno. Se priporočava. 3295

Arhitekt in mestni stavebnik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10. Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1850 se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

RADI DOPUSTA USLUZBENCEV

bo kavarna in slaščičarna JAKOB ZALAZNIK

ZACASNO od 16. t. m. do preklica

odprta samo do 8. ure zvečer.

Popolnoma varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI
r. z. z. o. z. — sedaj poleg nunske cerkve, poletni l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.
Hranilne vloge se brez odbitka rentnega in obrestujejo po 6% invalidskega davka.
Vloge v tekočem računu se obrestujejo po 5 1/2%
Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po 6 1/2%
Večji zneski se obrestujejo po dogovoru.

NAZNANILO.

Podpisani vljudno naznanja občinstvu v Ljubljani in na deželi, da otvori v ponedeljek, 16. julija v Zg. Šiški 13 ključavničarsko in tehničarsko delavnico. Prevzema vsa ključavničarska in tehničarska dela. — Izdelovale se bodo vsakovrstne tehtnice po najnižjih cenah.

LOVRO ROZMAN

ključavničar in izdelovatelj tehtnic, Zgornja Šiška 13.

Odvetnik
Dr. Josip Mandić
je otvoril svojo
odvetniško pisarno
v Pragi I.
Staromestské nam. 13.
Poslovanje
tudi v srbo-hrvatskem
in slovenskem jeziku.

Za bližajoči se KATOLIŠKI SHOD priporočam v nakup orlovske potrebščine KLOBUKE, SLAMNIKE, CEPICE in SRAJCE ter drugo modno BLAGO po zmerni ceni. — IVAN KUNOVAR, LJUBLJANA, Stari trg 10.

Najugodnejša prilika za nakup drv!
Valed pomanjkanja prostora oddajam po ZNATNO ZNIZANI CENI DRVA (trda in mehka, odrezki od žage in parket) v vsaki množini. Pri večjem naročilu se dostavljajo drva tudi na dom. — IVAN ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, METELKOVA ulica št. 4. — Telefon št. 244. 4073

„DIAMALT“
Pozor pekli «Diamalt», tvornice Hauser I Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku a Jugoslavijo EDUARD DUZANEC, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočin!

»Indian Chief«
12 HP, s priklopnim vozom. NAPRODAJ Naslov pove uprava lista pod št. 4126

NAJBOLJŠE in najcenejše čevlje dobite pri JANKO KOS, čevljar, ROZNA DOLINA. — Promenadni čevlji za dame po znatno znižani ceni. 4197

Kupim črne češnje
dobre so tudi divje drobnice), večjo množino BOROVCIN in več vagonov MALIN.

Ponudbe z navedbo najnižjih cen, postavljeno franco oddajna postaja v lastni posodi ali brez nje, na SREČKO POTNIK, tvornica sadnih sokov, esene in ekstrakti, Ljubljana, Metelkova ulica. 4041

NOGAVICE

vezenino, sukanec Trident in veriga, naravnice, D. M. C. prejca, jedilno orodje, žlice, vilice, nože, glavnike itd. priporoča veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. 4211

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naša srčno ljubljena mati ozi. stara mati, gospa

Neža Repše

včeraj, dne 12. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgi, mučni bolezn, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 78. letu starosti mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb preblage pokojnice se vrši v soboto, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Ahačljeva cesta 3, na pokopališče pri Sv. Križu. — Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 13. julija 1923.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Standard Oil Co of Jugoslavia v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:
bencina, petroleja, parafina, vseh vrst mineralnih
strojnih olj za avtomobile.

Tozadevne informacije in naročila sprejema:

Glavno zastopstvo:

C. MENARDI — Ljubljana

Trubarjeva ul. 2.

Telefon št. 62.

Klavirije

planine, harmonije, (tudi igrane) na obroke in posodo. —
Največja izbira v Jugoslaviji. Velikanska zaloga vseh glasb.
instrumentov, strun in muzikalij na debelo in drobno. —
Alfonz Breznik, b. uč. Glasb. Mat., Ljubljana, Kongresni trg 15

Obvestilo.

GRAND HOTEL »UNION« V LJUBLJANI vljudno naznanja,

da je otvoril v Novem mestu svojo
podružnico pod imenom
Hotel in restavracija »UNION«

(preje »Hotel pri pošti« Jakob Paučič) pod vodstvom g. Jakoba Korent-a, bivšega
in zelo priljubljenega gostilničarja »Narodnega doma« v Velikovcu (za časa
plebiscita) in »Čitalnice« v Metliki.

Na razpolago so SNAŽNE in lepo opremljene HOTELSKE SOBE po zmerni
ceni, IZBORNA VINA in najokusnejše pripravljena JEDILA po najnižjih cenah.
Vsi prostori so na novo zelo okusno adaptirani. — Hotel se nahaja najbližje
kolodvoru poleg kavarne »CENTRAL«.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

VODSTVO.

**Zaklopni stoli,
klopi in mize.
Rožmanc & Komp.**

Ljubljana, Mirje 4.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne
vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Zaloga klavirjev

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapka,
Hözl, Schweighofer, Stingl itd. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5.

KARLO JETZBACHER D. D.

Vlaška ul. 25.

ZAGREB

Telefon 4-90.

Nekaj časa sem zastopamo najbolje znano tovarno

**Automatische Guss-Stahlkugel Fabrik
vorm. Fr. Fischer**

ter dobavljamo vse vrste in velikosti

KROGLJICNA LEZIŠČA

postavljeno v skladišče Zagreb po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte ponudbe!

Kataloge pošiljamo interesentom zastonj!

VELIKA ZALOGA

klobukov in slamniov
se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Slobu, pošta Domžale.

Prevzemajo se tudi stari

klobuki in slamnivi v po-

pravilo pri KOVACEVIC

i TRŠAN v LJUBLJANI,

Prešernova ulica šte. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ulica 4.

IVAN JAX IN SIN

GOSPOSVETSKA C. 2. - LJUBLJANA

Šivalni stroji

10 letno garancijo

Izborna konstrukcija in elegantna iz-

vršitev iz tovarne v Lincu. Ustanov-

ljena l. 1867. Došlo je ravno kar večje

število strojev,

za vsako obrt.

Vezenje pouča-

je brezplačno.

Pisalni stroji

Adler. Ceniki

zastonj in fran-

ko. Kolesa iz

prvih tovarn

Dürkopp, Styria, Wel-

senrad in motorete

na prvo kolo.

MISI, podgane, stenice, ščurki

in vsa golazen mora poginuti, ako porabljate

moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena

aradstva, kot proti poljskim in hišnim mišim

K 25, za podgane K 25, za ščurke K 30, za sta-

nce K 25 uničevalec moljev K 10 in 20, proti

mršesu K 10 in 20; maslo proti ušem pri

ljudih K 10 — in šivini K 10 —; za uši v obliki

in perlu K 10 in 20; proti mršesu na sadju

in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Pošilja

po povzetju Zavoda za eksport

M. Jünker, Petrijska ul. 3. Zagreb 39.

Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Galoše. Dežni plašči.

TRGOVCI!

Predno naročite gornje predmete za svojo trgovino

obrnite se na

THE NORTH BRITISH RUBBER COMPANY
LIMITED, EDINBURGH,

Največja angleška tovarna gumijevih izdelkov.

ZASTOPSTVO za SHS. ST. DESNICA.

Zagreb, Gunduličeva ulica 22. I.

Telefon 26 — 14

Brzjavlj: Weba.

JUGOSLAVIJA SJEVERNA - AMERIKA - JUŽNA

PUTNIČKI URED
JADRANSKE BANKE

Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Split,
Šibenik, Dubrovnik, Kotor, Ercegnovi, Metković, Korčula,
Jelsa, Maribor, Celje, Prevalje, Kranj

Glavno zastopstvo
za Jugoslavijo

Navigatione
Generale Italiana

VOZNI RED

Genova	Buenos Aires	Genova	New York
26. julija	16. avgusta	19. julija	1. avgusta
10. avgusta	2. septembra	21. julija	11. avgusta
21. avgusta	11. septembra	7. avgusta	20. avgusta
28. avgusta	20. septembra	14. avgusta	27. avgusta
6. septembra	28. septembra		4. septembra

INFORMACIJE DAJE BREZPLAČNO
JADRANSKA BANKA v zgoraj navedenih mestih.

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32,515.000.-

Podružnice:

Bled,

Cavtat,

Celje,

Dubrovnik,

Ercegnovi,

Jelsa,

Jesenice,

Korčula,

Kotor,

Kranj,

Ljubljana,

Maribor,

Metković,

Prevalje,

Sarajevo,

Split,

Šibenik,

Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzjavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta
Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 10

(v lastni palači vis à vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čekovnega urada za Slovenijo šte. 11.945, v Zagrebu šte. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.

Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerva skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirije, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.